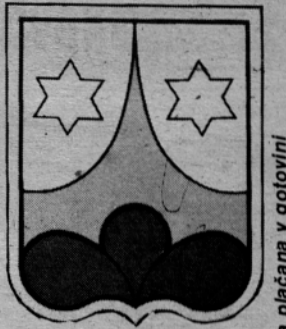

Savinjske

Glasiło socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Mozirje

NOVICE

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Leto XV
Številka 10
Oktober 1984

LJUBNO

GORNJI GRAD

Postřina plaćana v gotovini

Varćnost

Pred 60 leti so se zbrali predstavniki hranilnic na posvet in v spomin na ta dan imenovali 31. oktober Dan varćevanja. Takrat so menili, varćevanje z denarjem. Res je tisti čas pomenil za mnoge ljudi hude preizkušnje. Veliko je bilo bede, množice so bile brez dela, povojni čas je obraćunaval s preprostimi ljudmi. V takšnem vzdušju je bila misel na prihranke izhod in ljudje, ki so jih priporočali so postali slavni.

Slovenci smo bili od nekdanj varćen narod. Varćnost ni skopost, to je treba vedeti, ko ocenjujemo čase izpred 60 let. Napredni in narodni mošje so že v preteklem stoletju pozivali k varćnosti in priporočali slovenskim ljudem narodne denarne zavode. Imena Vošnjak, Dećko, Hrašovec, Serneć in še mnoga druga, so z zlatimi ćrkami zapisana v zgodovino prebujanja in gospodarskega osamosvajanja slovenskega ljudstva. Narodnostni boj ne bi imel temeljev brez od ljudstva privarćevanega denarja v slovenskih hranilnicah. Le tako so naši predniki uspeli zadržati val potujćenja in zagotoviti politični razvoj Slovencev.

Spomnim naj še na dogodek, tesno povezan z našim denarništvom. 21. marca 1944 je SNOS s posebnim odlokom ustanovil Denarni zavod Slovenije. To je edinstven primer, da je neko osvobodilno gibanje imelo lasten denarni zavod, ki je predstavljal hkrati emisijski zavod. Podružnica zavoda je bila namenjena tudi Štajerski, žal pa so vojne prilike to preprećile. Tako se je pokazala volja slovenskega ljudstva do lastnih denarnih zavodov tudi v času vojnih tegob in pridrilo se je izročilo, da smo Slovenci varćen narod.

A. V.

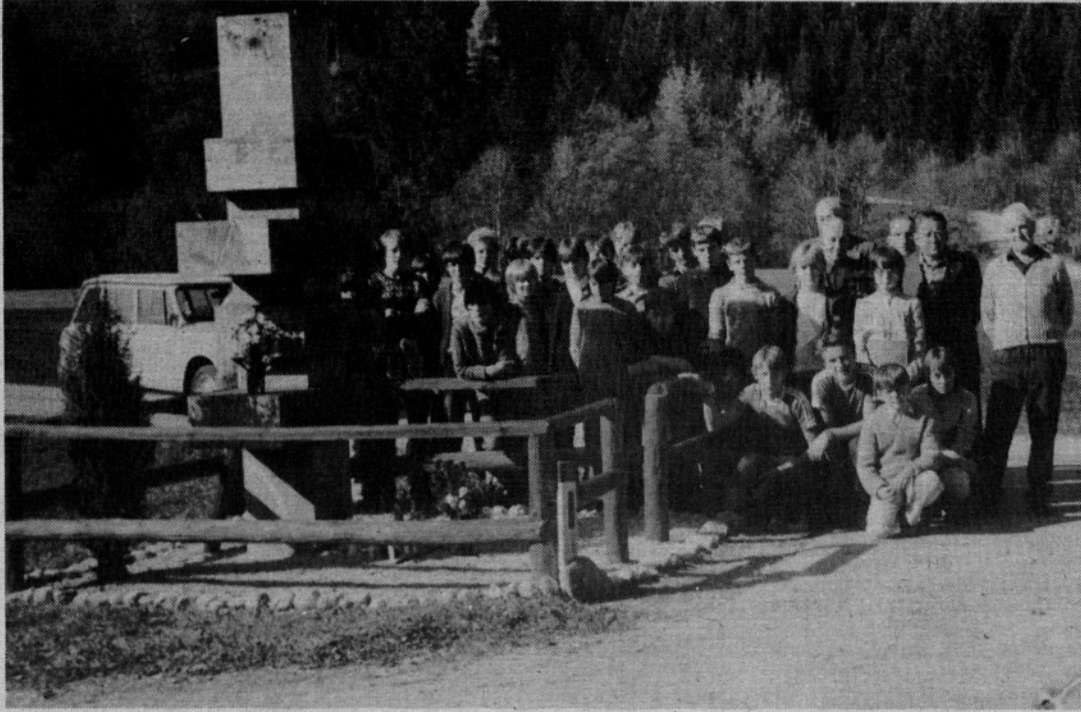
Dolgoroćni razvoj naše občine

Izvršni svet je na svoji zadnji seji razpravljal o predlogu smernic dolgoroćnega razvoja občine Mozirje. Pri tem gre za obdobje od leta 1986 do 2000.

Nosilec naloge je bilo Društvo ekonomistov Mozirje, doćim je predlog izdelala strokovna skupina v sestavi Ivan Kramer, Jože Tlaker, Franc Finkšt, Franc Miklavc, Jože Kumer, Darja Dobovićnik, Ivan Purnat in Anton Vrhovnik.

Gradivo obsega poglavja, uvod in izhodišća, globalni dolgoroćni cilji in usmeritve, primarni sektor, sekundarni sektor, terciarni sektor, kvartarni sektor, prostorska komponenta, regionalni vidiki razvoja in usklajevanje razvojnih področij, splošna ljudska obramba in družbena samozaišćita, strategija uresnićevanja razvoja.

Naše bralce bomo z vsebino podrobneje seznanili, ko bo gradivo pripravljeno za širšo razpravo.

Ućenci osnovne šole iz Luć skrbno oćistijo in okrasijo spominsko obeleđe v Podvolovljeku.

Boj slabemu delu

Na sestanku aktiva vodilnih delavcev-komunistov, ki je bil v upravni stavbi Glina v Nazarjah, so sodelovali predstavniki vseh kolektivov v občini.

Tvorno pa sta se v delo vkljućila tudi Zdravko Krvina, ćlan Zveznega sveta sindikatov in ćlan medobćinskega sveta ZKS Celje Marijan Bele.

Po dolgem času se je torej sestel aktiv poslovodnih delavcev-komunistov v naši občini. Poleg vsebine sklepov 13. seje CK ZKJ naj bi obravnavali še uresnićevanje sklepov zadnje konference mozirskih komunistov.

Prepoćasi prehajamo k racionalizaciji in kakovostni rasti našega gospodarstva. Prepoćasi sproščamo pobude delavcev, še vedno ni uspeh dela merilo za plaćilo, tako sta dober in slab delavec enako nagrajevana. Nismo še dovolj prilagodljivi, v samoupravnem pogledu, trenutku časa, še vse premalo zagotavljamo boljše delištev dela. Izvoz na konvertibilno tržišće nam ne gre po načrtih. Postavlja se tudi vprašanje ali je samoupravljanje dovolj učinkovito. Odnos odgovornosti komunistov do delegatskega sistema je marsikdaj vprašljiv. Delovanje delavskih svetov ocenjujemo kot dobro, manj pa to velja za skupšćino občine, oziroma za skupšćino SIS. Premalo razlikujemo samoupravne od strokovnih odloćitev, preveć je v samoupravnih organih samega potrjevanja, manj pa odloćanja. Na vse to se navezuje vprašanje odgovornosti. Prav pri tem je treba biti dosledno kritićen! Treba je konćno spoznati kot najhujšo kršitev delovne dolžnosti NEDELO.

Ob vsem tem nam ne more biti vseeno kako delajo osnovne organizacije ZK. Prav te morajo biti v središču dogajanja. Dogaja se, da si ponekod komunisti ne upajo govoriti, seveda ne more biti takšna organizacija potem učinkovita.

Kadrovska politika mora imeti za posledico ćim hitreše vkljućevanje mlajših strokov-

njakov, ki morajo kasneje prevzeti odgovorne naloge. Enako načelo velja za najodgovorneše naloge na ravni občine. Vse vodilne, ki niso borci za nove spremembe prilagojene času, je treba zamenjati, ne glede na kakšnem delovnem mestu so. Odgovornost poslovodnih delavcev je tudi politična, skrbeti morajo za dobro obveščanje delavcev, kajti le tako jih bomo pridobili za sodelovanje. Brezpogojno moramo napovedati boj lenuhom in brezdelnešem, konćno mora zmagati delavoljnost. Če bo delo spet dobilo pravo vrednost, je veliko odvisno od nas.

To so bile v grobih obrisih misli sekretarja Mirka Straška, ki je sestanek prićel. V nadaljevanju so posamezniki iz različnih delovnih sredin podprli uvodne besede in njih pomen. Tako je direktor Glina Živko poudaril pristop h kakovostnem gospodarjenju, ki mora biti načrtno in strokovno dobro podprto. Nagrajevanje je kljuć k spreminjanju razmer, če je posledica kolićine in kakovosti dela. Razne spremembe, ki jih želimo zaćeti, pa vćasih naletijo na protiakcije tistih, ki v kolektivih bolj vedrijo, zato se moramo pri tem naslanjati na delavce in jih z dobrim obveščanjem na ukrepe pripraviti.

Kmetijstvo, je menil Anton Vrhovnik, potrebuje dolgoroćnih ukrepov. Sedanja praksa hitrih sprememb je kvarna, saj gre v tej gospodarski veji za posebne proizvodne prilike.

Cenovna nesorazmerja unićujejo trud napredka, visoke obresti so za kmetijstvo nevzdržne in zavirajo naložbe, banćna politika ni selektivna, cena je huda, saj se odrekamo sodobni tehnologiji.

Ivan Kramer je menil, da se Elkroj odpira navzven, kar je v skladu s politiko do manj razvitih obmoćij. Res je bila ZK v tem kolektivu dolgo časa potisnjena ob rob. To se še danes marsikje odraća.

Direktor komunalnega podjetja Rade Rakun je dejal, da v

naši občini še ne moremo govoriti o kadrovski politiki in se je vprašal, kje imamo sploh urejeno kadrovsko službo v smislu strokovnega vodenja.

Mnogi od vodstvenih delavcev sploh odklanjajo odgovornost, kar je seveda ćutiti v vseh silnicah delovnega sožitja.

Imamo že dovolj sklepov in ne rabimo novih, je menil Zdravko Krvina. Pri vsem tem se premalo poslućujemo dobrih dokumentov kot so ustava, zakon o združenem delu in podobno. Tudi priznati moramo, da gre marsikje administriranje v škodo družbeno-ekonomskega razvoja. Odrekamo se sodobne tehnologije v škodo standarda delovnih ljudi. Ne dojemamo, da nas bo edino samoupravljanje izvleklo iz težav. Vodilne ljudi, ki si prizadevajo za napredek je treba brezizjemno podpreti. Treba je skrbeti za to, da gredo strokovnjaki skozi šolo proizvodnje, ne pa da takoj zasedejo neproizvodna delovna mesta. Na sploh pa je naša slabost, da premalo politično delujemo med ljudmi, jih slabo obveščamo in se premalo z njimi povezujejo. Skratka, komunisti morajo delovati med ljudmi in za ljudi.

Spomin mrtvim

Dan mrtvih je hkrati opomin na minljivost vsega. Je prilika za globok spomin na tiste, ki jih ni več med nami. Mnogi ne bodo imeli bogatega cvetja na gomilah, veliko pa je svojcev, ki ne vedo za svoje najdražje, kje so našli svoj zadnji trenutek.

Ćlovećnost nam veleva prižgati svećko na osamljen grob, položitii nanj cvetko. Osamljenost je vedno huda preizkušnja, je trd boj z vsakdanjostjo, nihće ne želi biti osamljen. Zato tudi zapušćena gomila vsaj na Dan mrtvih ne sme ostati neopažena.

Spomnimo se tudi vseh, ki so umrli zato, da bi mi lahko živeli. Naj ne bo nikjer obeležja, ki se ga ne bi spomnili. Ne gre za zunanje znake bogastva, ni pomembno če je na grobu le nekaj poljskih cvetk, pomembno je, da smo se spomnili...

Mesec požarne varnosti

Nevarnost pred požarom je prisotna povsod, na vseh področjih dela in življenja, zato naj bo skrb za požarno varnost naša stalna naloga.

Iz podatkov o številu požarov v 1. polletju letošnjega leta je razvidno, da se je število požarov v naši republici v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povećalo kar za 88,5% in da je ćloveški faktor kriveć 80% vseh požarov, potem bomo morali razmišljati vsi še bolj poglobljeno in načrtno, kako pristopiti k osveščanju in vzgoji ćloveka za boljšo požarno varnost pri kateri ne sme biti nihće izvzet. Vsi subjekti naše samoupravne socialistične družbe se morajo zavedati, da je borba za boljšo požarno varnost pomemben delež pri razreševanju gospodarsko ekonomskih

težav v okviru stabilizacijskih prizadevanj naše družbe.

Velika požarna škoda, ki se pojavlja v današnjem času, ko bijemo bitko za stabilizacijo našega gospodarstva, je lahko usodna za družbo kot za posameznika. Posledice so teške ko mnoge družine ostajajo brez svojega doma, delavci brez delovnega mesta, kmetje brez posestva, v nekaterih primerih pa imamo za posledico tudi izgubo ćloveških življenj.

Nekatere ugotovitve in analize požarov kažejo, da samozašćitno obnašanje še ni prišlo v zavest vseh delovnih ljudi in obćanov, da tam kjer popušća formalno nadzorstvena dejavnost subjektov požarne preventive, naraščajo negativni trendi požarne ogroženosti.

Znova se potrjuje dejstvo, da spremembe v zavesti ljudi, kolektivov in širše družbe ni mogoće doseći z enkratno akcijo, kot n.pr. predavanjem ali preventivnim pregledom, marveć s stalno neprekinjeno dejavnostjo, ki naj postopoma vpliva na oblikovanje ćlovekove osebnosti, njegovih kulturnih navad in vrednot.

Opuščanje množićne protipožarne preventive, ki je bila spodbujena v okviru preteklih mesecev požarne varstva in v okviru 100.000 preventivnih pregledov zavezuje vse, da nenehno bijemo boj za boljšo požarno varnost, da s skupnimi moćmi organiziramo akcije in aktivnosti namenjene ćloveku, za njegovo usposabljanje in zavest, da je požarna varnost odvisna od njega samega, njegove usposobljenosti za obrambne in samozašćitne naloge.

Obćinska gasilska zveza

Nekdanji borci in predstavniki DPO Mozirje pri partizanski kmetiji Jevsenik v Šmihelu. Stojijo (zadaj) z leve proti desni: Rado Zakonjsek, dr. Milan Ževart, Milan Venišnik, Zdravko Novak, Alojz Plaznik, Hinko Ćop, Zoran Polić, v sredini: Jesevnikova, Ela Ulrih, Albin Vipotnik, Mara Tratnik, Tonka Šporin, spredaj: Vlado Miklavc, Jože Celinšek in Jevsenik.

O štipendiranju, zaposlovanju in še kaj...

RADE RAKUN

Naši občani so v marsičem kar tiče zaposlovanja in štipendiranja slabo obveščeni in zato prevladuje včasih prepričanje, da se komu godi krivica, da pristojna telesa delajo po domače in podobno. Prav zaradi izredne pomembnosti tako štipendiranja, kot zaposlovanja, je uredništvo našega časopisa sklenilo skupaj z OK SZDL pripraviti okroglo mizo, ki naj bi osvetlila stanje in nakazala težave, ki delo na teh področjih družbenih dejavnosti spremljajo.

K razgovoru so bili povabljeni: Rade Rakun, predsednik skupščine SIS za zaposlovanje, Zdravko Novak, sekretar OK SZDL, ki je razgovor tudi vodil, Mirko Strašek, sekretar OK ZKS Mozirje, Hinko Čop, predsednik OK SZDL Mozirje, Franc Boršnak, sekretar OS sindikatov Mozirje, Tonka Šporin, sekretarka ZSMS Mozirje, Rezka Plaznik, načelnica Oddelka za občo upravo pri SO Mozirje, Srdan Arzenšek, predstavnik Zavoda za zaposlovanje Titovo Velenje, Marica Tevž, GG Nazarje, Lev Stermecki, Glin Nazarje, Marija Miklave, Elbroj, Fanika Strašek, Kovinarstvo Ljubno, prof. Rudi Kuhar, vodja skupnih služb SIS Mozirje, Alenka Savc, ehota Zavoda za zaposlovanje v Mozirju in urednik Aleksander Videčnik. Zaradi pomembnosti je bil vabljen tudi predstavnik ZKZ Mozirje, ki se pa razgovora ni udeležil.

Uvodoma je pojasnil Zdravko Novak namen okrogle mize. Mnogo je najrazličnejših pripomb na dodeljevanje štipendij, to vprašanje pa bo vsled zaostrovanja socialnih razlik vse bolj pereče. Tu je treba ljudem pojasniti vse težave, ki spremljajo odločitve telesa za dodeljevanje štipendij. Verjetno so sedanja merila, ki odločilno vplivajo neprimerna, oziroma pomanjkljiva. Imamo dve vrsti sredstev za pokrivanje štipendij, treba pa je vendarle osvetliti vpliv okoliščin, ki v končni obliki krojijo našo kadrovsko politiko in ne nazadnje tudi zaposlovanje.

Dosedanja merila so preveč na papirju, premalo je sodelovanja s krajevnimi dejavniki, ki bi lahko pomagali pri podrobnih ugotavljanjih socialnega stanja prosilcev, prav tu pa pada največ očitkov, da dobivajo štipendije takšni, ki bi prav lahko gmotno vzdrževali svoje otroke brez družbene pomoči.

Rakun: Razmerje med podeljenimi štipendijami iz skupnih sredstev in tistimi, ki jim pravimo kadrovske je pri nas zadovoljivo. Res pa je, da kadrovske štipendije ostajajo v delu nedodeljene, temu je krivo slabo odločanje za razpisane poklice. Povpraševanje je zato iz skupnih sredstev večje. Opaziti je, da združeno delo razpisuje štipendije daleč pretežno in na kratke roke, to je eno, drugo pa je pomanjkljivo sodelovanje na ravni šola — združeno delo. Nekatere DO so našle dobro zvezo s šolami, druge je pa sploh ne iščejo. Ko govorimo o načinu dodeljevanja štipendij iz združenih sredstev, je treba povedati, da za to merila morajo obveljati, res pa je, če so ta, ki jih sedaj imamo dobra. Dalje mora biti lista prednostnih poklicev, ta je v bistvu vodilo. Ali pa se takšna lista dovolj usklajuje s potrebami združenega dela, je vprašljivo. Ko govorimo o merilih, ki takšna, kakršna so sedaj niso objektivna, je treba poudariti, da prav tu tiči zajec. Odbor za podelitev štipendij se prav zaradi te pomanjkljivosti često sreča s težavami, pa zato tudi marsikdaj pride do primerov, ki so posledica nepoznavanja socialnega stanja prosilca. Lažje je to pri "čistih" delavcih, ki imajo dohodek le iz delovnega razmerja. Tu so stvari na dlani. Zato smo letos sprejeli sklep, da sprva določimo akontacije za štipendije, nato pa bi naj o dokončni višini odločalo v krajevni skupnosti ugotovljeno socialno stanje prosila. Gmotne razmere krajanov poznajo tam najbolje in če bi ti dejavniki res pomagali, bo odpravljena nevarnost, da nekdo dobi štipendijo, ki je ni potreben, na najmanjšo možno mero. Dalje bi poudaril, da imajo kadrovske štipendije obveznost počitniške prakse, oni, ki pa prejemajo štipendije iz združenih sredstev, pa takšne obveze nimajo. Razmisli velja, če bi takšne vsaj vključili v delovne akcije mladine.

Tonka Šporin: Predsedstvo ZSMS, da bi kazalo takšne štipendiste pogodbeno obvezati na sodelovanje pri mladinskih delovnih akcijah. Na sploh pa je opaziti premalo povezave med štipendijami in štipenditorji. Seveda pa je na dlani, da premalo vzgajamo kadrov za visoko in višjo izobrazbo. Ko je govor o boljših merilih pri odločanju o štipendijah, menim da bo treba več sodelovanja s krajevnimi dejavniki, ki poznajo dobro prilike posameznikov v določenem območju.

Rade Rakun: Žal so dosedanje izkušnje pokazale, da je premalo volje v krajevni skupnosti do omenjenega sodelovanja. Mislim, da teh stvari ne jemljejo resno, čeprav bi lahko marsikaj storili, da bi sredstva namenjena za štipendije bila bolj pravično razdeljena. To je končno skupna naloga.

Lev Stermecki: Vse preveč je primerov, ko nepravilno prejemajo

družbena sredstva ljudje, ki tega niso potrebni. To seveda buri duhove, razburja predvsem delavce, ki zaradi upadanja standarda to najbolj občutijo. Menim, da je to posledica papirnatega ugotavljanja socialnega stanja prosilca. Potrdilo davčnih organov je večkrat le delček prejemo nekoga, tako so takšna potrdila kaj slab pripomoček za osnovo pri dodeljevanju štipendij.

Rade Rakun: Mislim, da ne bomo nikdar uspeli doobira ugotoviti prejemkov posameznih ljudi. Vendar pa bi lahko s sodelovanjem ustreznih krajevnih dejavnikov veliko izboljšali sedanje stanje. Na sploh je opaziti nezanimanje za vprašanja zaposlovanja in kadrovske politike. Če pomislimo na molčeče delegate na naših skupščinah, potem je nekaj glede tega narobe. Saj vendar bi morali z vsemi silami delovati za boljše kadrovske razmere v občini, to bi moralo slehernega zanimati. Če pa že kdo kaj reče, pa je največkrat sčvr ožega interesa. V šestih letih mojega delovanja v SIS za zaposlovanje je tako! Vse kaže, da delegacije o teh vprašanjih sploh ne razpravljajo. Ko govorimo o sodelovanju delovnih organizacij, bi kazalo opozoriti na pomanjkljivo sodelovanje ZKZ pri vprašanjih kmetijskih kadrov. Tu smo včasih v največjih zadregah. Pri tem je treba vedeti, da so združena sredstva le v tretjini naša, drugi del dobivamo iz republike, torej gre dejansko za širšo družbeno nalogo.

Franček Boršnak: Na sploh je opaziti na skupščinah SIS izredno ravnodnost delegatov. Sploh so redki posegi v razpravo, še manj pa odločnih stališč. Posledica takšnega ravnanja so kritike na nepravem mestu. Temu bi morali posvetiti več pozornosti in najti vzrok za takšno stanje, pa potem hitro ukrepati. Ko govorimo o delu odbora za dodeljevanje štipendij, bi moral ponovno poudariti, da je delo težko, ker pač ni pravih osnov za pravično dodeljevanje sredstev, ki jih družba namenja za mlade kadre. Kako najti pravičnejšo pot, da ne bo tako pogostih kritik, je sedaj težko reči, vendar pa moramo to čimprej razrešiti.

Rudi Kuhar: Glede na naše razmere postavljamo pravila igre napak. Vsa merila so postavljena po načelu zavesti, se pravi na najboljšega! Žal pa se mnogi "znajejo", saj ni ustrezne zavesti, ko gre za denar. To je žal tako. Mnogi, ki imajo vse vrste dohodkov, ne priznajo prednost tistemu, ki si trdo služi kruh za stroji in drugod v rednem delovnem odnosu. Zato bi morali pravila prilagoditi nekim zdravim povprečjem. Davčna uprava je marsikdaj nemočna, takšni anarhizmi postavljajo stvari v nerazumljive razsežnosti. Pri kadrovske štipendijah kaj slabo preverjamo ali pomenijo zdrave osnove za kadrovske politiko določene sredine. Sedanje štipendiranje nizkih profilov je kaj slaba bodočnost razvoja. V dolini že tako imamo dokaj slab umski potencial, s takšnim ravnanjem pa ga še slabimo. Torej je tudi tu nekaj narobe!

Srdan Arzenšek: Včasih je bila štipendija izrazito socialna kategorija. Lista prednostnih poklicev je eden od pogojev za usmerjanje kadrovske politike v neki občini, oziroma v nekem delovnem okolju. Res je, da smo v Sloveniji ves postopek poenostavili. Seveda je treba smatrati tudi kadrovske štipendije kot socialno pomoč. Podeljevanje je vezano na premoženjski cenzus, ki pa je res bolj pripomoček, kot trenutno objektivno merilo. Manj se odločajo za kadrovske štipendije. Zaskrbljujoče je, da je bilo skupno nepodeljenih kadrovske štipendije 29,5%. Podatki ob koncu leta 1983 kažejo, da se je v občini zaposlilo na novo 38 oseb. Le okoli 50% mladih najde zaposlitev v domači občini. Zaskrbljujoča je struktura novo zaposlenih, ker je izrazito slaba, sedanji način štipendiranja pa jo še slabi tudi v naprej. Vse to vpliva na hitro slabšanje izobrazbene strukture v občini in večja se zaposlovanje izven občine. Razmerje med številom kadrovske štipendistov in številom zaposlenih je bilo konec leta 1983 5,8%, medtem ko je to v Sloveniji 3,99%. Pri štipendijah iz združenih sredstev je razmerje glede na socialni status takole: delavci 38,5%, kmetje 32% in mešani 28,6%. Postavlja se vprašanje zakaj se mladi ne odločajo za kadrovske štipendije. Odgovor je preprost, interesi združenega dela so različni od tistih, ki jih imajo mladi. Tudi interesi šol vplivajo na stanje. Malo ljudi v združenem delu upošteva želje otrok, seveda je to težko, saj imajo v delovnih organizacijah utučeno tehnologijo. Strinjamo se, da je ugotavljanje gmotnega stanja prosilcev težavno. Brez poglobljenega sodelovanja krajevnih dejavnikov ne bo šlo. V 100 primerih smo iskali mnenje, dobili pa smo ga le v treh primerih! Strokovne službe si prizadevajo uravnovesiti potrebe, vendar je to zelo težko, čeprav gre mesečno za štipendije v naši občini kar 982.120,00 din.

Rade Rakun: Glede izboljšanja kadrovske strukture nismo uspeli. Vse kaže bolj na poneumljanje generacije, vsaj razpis!

Franček Boršnak: Smo za to, da povemo vse težave, ki spremljajo tako delo pri štipendiranju, kot tisto pri

zaposlovanju. Verjetno je res, da o kadrovske politiki ne moremo govoriti, ker je kot kaže, sploh ni. Vsaj sedanje stanje je zaskrbljujoče.

Zdravko Novak: Brez dvoma je, da bo tudi današnja razprava doprinesla k temu, da bodo v krajevnih skupnostih prislusnili. Ugotavljamo lahko, da včasih z dopisovanjem ne dosežemo željenega učinka, saj je to tudi premalo. Več je treba pojasnjevanja, več dela z ljudmi in potem tudi uspehi ne bodo izostali. Menim, da je pripravljeno do sodelovanja, le usmeritve je včasih premalo.

Rudi Kuhar: Jasne so nam težave, vse smo jih čuli. Jedro vsega je pravično ocenjevanje gmotnega stanja ljudi, ki se potegujejo za sredstva iz družbenih skladov. Zato moramo najti izhod, moramo najti način, da bo delo odbora učinkovitejše. Če je treba opozoriti republiške organe na stanje pri nas, pa moramo tudi storiti, saj gre morda v marsičem za svojstven primer. To narekuje struktura prebivalstva, ki je le redko kje takšna, kot pri nas. Treba bo torej več življenjskega reševanja in manj togih predpisov.

Mirko Strašek: Ne moremo se držati besed na papirju, če predpis ne zagotavlja največje učinkovitosti. Le resnični podatki so temelj za tako pomembno delo, kot je odločanje o štipendijah. Ne moremo se naslanjati na temelje, ki niso realni. Treba je stvari reševati življenjsko in do kraja pošteno. Tu je treba najti pot do tistih v krajevnih skupnostih, ki nam lahko pri tem pomagajo. Razlikovati je treba med tistimi, ki so družbene pomoči potrebni in tistimi, ki te ne rabijo. Žal je danes premalo prisotnih ljudi iz krajevnih skupnosti, da bi o tem lahko več govorili. Seveda pa je v osnovi napak naše planiranje kadrov, ker pač ni ustreznih načrtov, ki bi to omogočili, seveda kot premišljeno ravnanje. Tako je marsikdaj na pamet! Tu moramo na vseh ravneh spremeniti miselnost, sicer se nam bo v bodoče slabo pisalo. Ne moremo mimo tega, da je sorazmerno malo kadrovske štipendije razpisanih, pa še te ostajajo delno neizkoriščene. Tako je seveda na dlani težko uveljavljanje mladih v delovnih organizacijah, ker teh pogojev še nismo zagotovili. Tako mladi pač ne vidijo bodočnosti zato tudi bežijo, ali pa strokovno nazadujejo. Na ta način je seveda vprašanje našega razvoja v občini in načrtov, ki bi nas popeljali na višjo gospodarsko raven.

Fanika Strašek: Omenjeno je bilo, da se delegati ne oglašajo na skupščinah. Deloma je to posledica, da se delavci bolj vključujejo v razreševanje kadrovske vprašanje v sami delovni organizaciji, tam so s stvarmi bolj poznani. Marsikdaj pa kakšen delegat na vprašanje dobi zelo pomanjkljiv odgovor iz katerega je čutiti podcenjevanje, ker pač vsi delegati ne morejo imeti visoke izobrazbe. V delovnih organizacijah včasih vzgajamo dobre kadre, ti pa so potem kaj lahko plen boljših pogojev, ko jih zvabijo drugam. To je slabo, saj dajemo veliko sredstev za štipendiranje.

Lev Stermecki: Glin štipendira 110 ljudi, kar predstavlja 35% vseh kadrovske štipendistov v občini. Zanimivo je, da je zanimanja za visoko in višjo izobrazbo le malo, vsaj za štipendije.

Srdan Arzenšek: Število razpisanih kadrovske štipendije ni toliko vprašljivo, le njih stopnja je slaba, oziroma nizka. To je potem tudi krivda za slabo zanimanje med mladimi.

Marica Tevž: V GG Nazarje smo vse razpisane štipendije tudi podelili. Doslej se še ni zgodilo, če je kdo želel doštudirati v tehnika, da bi to odbili. Seveda ob tem gledamo na domače kadre, se pravi, dajemo prednost ljudem iz našega okolja.

Marija Miklave: V Elbroju štipendiramo 106 mladih, večina na nižjih stopnjah. Številni se šolajo ob delu. Povezava med nami in našimi štipendisti je dobra. Res je, da se včasih kljub dobri volji zgodijo krivica pri podeljevanju štipendije, včasih pa so le kandidati iz gmotno ugodnejših razmer in seveda potem ni izbire. Mislim pa, da bi kazalo dati več poudarka pri kadrovskem snovanju tesnejšemu sodelovanju med strokovnimi službami in delovnimi organizacijami. Slednje bi bilo potrebno še bolj zaradi usmerjanja. Pomanjkljivo usmerjanje povzroča dodatne stroške, ko je treba ljudi preusmeriti, ko so že pri poklicu za katerega ni dela.

Marica Tevž: Mislim, da je premalo povezave med vsemi dejavniki okoli zaposlovanja in načrtovanja tega.

Fanika Strašek: Včasih iščemo krivce povsem drugje, kot pa dejansko so. Po mojem so prvi usmerjevalci starši, sledi šola in nato strokovna služba ter delovna organizacija. Skratka, treba bo najti dobro vez med vsemi naštetimi, ki pa morajo uskladiti svoje poglede!

Hinko Čop: Vse je bilo danes naravnano na proizvodne dejavnosti. Premalo upoštevamo pozornosti drugim vejam, predvsem pa uslužnostnim dejavnostim, te zamirajo in je zato veliko pomanjkanje tovrstne ponudbe.

Mirko Strašek: Mislim, da bi se res morale strokovne službe zavoda tesneje povezati z delovnimi organizacijami. Seveda velja ta ugotovitev tudi za obratno smer povezave. Z usmerjanjem je treba že kmalu pričeti, seveda pa poglobljeno v šolah. Premalo je poudarka na tem, da je vsako delo častno in nikakor katero sramotno. V naši občini nimamo kaj veliko razmišljati. Povezati se moramo na vseh ravneh, da bomo stvari izboljšali. V usmerjanju v nekvalficirane delavce seveda ne vidimo razvojnih možnosti našega združenega dela.

Rade Rakun: Vprašanje izobraževanja v razne poklice, ki nam jih manjka je resna zadeva. Sedanji način šolanja je pri obrtnikih naletel kar upravičeno na odpor, to pa se pozna pri številu štipendij v te poklice. Za nekatere poklice pa sploh nimamo ustreznih šol. Ko že govorimo o kadrovske politiki, bi želel omeniti slabo zasedbo kadrovske službe v naših delovnih organizacijah. Še premalo se pripisuje tem službam pomen. To ni neko nujno zlo, ampak gre za delo, ki zahteva dosti znanja in je zelo odgovorno, tako bi ga morali tudi ocenjevati.

Mirko Strašek: Stvar je treba doreči. Dejansko je položaj odbora za podeljevanje štipendij nezavidljiv. Gre za naloge, ki so tudi v socialnem pogledu zelo občutljive. Zato bi moral pri svojem delu imeti vso podporo in to na vseh ravneh. Ne gre prelagati odgovornost z ramen na ramena, gre za oblike in način dela, ki bo zagotovil kar največ pravilnosti v odločitvah. Res je, da bodo morale krajevne skupnosti storiti vse, da se končno upošteva dejansko gmotno stanje tistih, ki štipendije iščejo. Da dobijo ta sredstva potrebni, ne pa da se delijo po kriterijih, ki niso več družbeno sprejemljivi. Ni pričakovati, da bo tudi ta pot povsem uspela, vendar je naša dolžnost, da najdemo način, ki bo resnično odgovarjal namenu družbenih sredstev. Če bo pri tem treba spremeniti neke predpise, moramo v tem smislu delovati, ne pa se zgovarjati na togost in neprimernost le-teh.

Ob tem kaže seznaniti nase bratce še z nekaterimi stališči, ki jih je glede kadrovske politike sprejel izvršni svet SO Mozirje. V nadaljevanju povzema najpomembnejše sklepe iz gradiva za sejo zborov SO Mozirje.

Iz letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planskih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti morajo konkretne biti opredeljeni cilji kadrovske politike, ki so sestavni del razvojnih ciljev posamezne organizacije oz. skupnosti. Kadrovska komponenta planiranja razvoja temeljnih organizacij združenega dela mora poleg ekonomske dimenzije imeti tudi humanistično vizijo vloge človeka v sistemu socialističnega samoupravljanja.

Poslovodni in samoupravni organi v organizacijah in skupnostih morajo ob periodičnih obdobjih ocenam in analizam kadrovske funkcije dati enak pomen v primerjavi z ocenami in analizami z drugimi poslovnimi funkcijami (proizvodne, finančne idr.). Lette naj bi zajele vse naloge iz planskih dokumentov ter izpostavile tista dejstva in podatke, ki so vsak na svoj način negativno pa tudi pozitivno vplivali na doseganje večjih rezultatov dela, na medsebojne odnose, na boljšo organizacijo dela in na samoupravljanje in sicer s področji:

— izobraževanja in strokovnega usposabljanja delavcev,

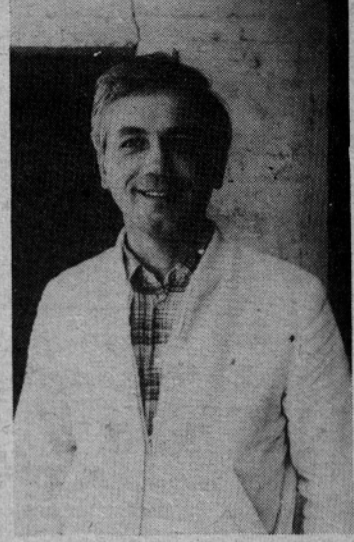
— zaposlenosti in zaposlovanja (fluktuacija in njeni vzroki, kadrovska zasedenost po zahtevanih potrebah in dejanska, pojavi ekstenzivnega zaposlovanja idr.),

— socialnega dela in družbenega standarda (stanovanjske razmere, družbena prehrana, nesreče pri delu, poklicna obolenja idr.).

Pri kadrovanju poslovodnih organov ter delavcev za opravljanje najodgovornejših funkcij v občini, se najslabše uresničuje, načelo načrtnega, stalnega in pravočasnega kadrovanja. Zato pozivamo vse organizacije in skupnosti, predvsem pa njihove družbenopolitične organizacije, da pristopijo k stalni nalogi evidentiranja kadrov za prevzem najodgovornejših poslovodnih in družbenopolitičnih funkcij. Prizadevati si tudi moramo, da bodo najodgovornejše naloge primerno nagrajene ter odpravljati razlike med gospodarstvom in negospodarstvom.

Prav tako morajo vse samoupravne organizacije in skupnosti dosledno uveljavljati preko spremljanja in ocenjevanja poslovodnih organov, zlasti njihovo odgovornost za uresničevanje razvojnih in planskih nalog ter izvajanje sprejetih družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

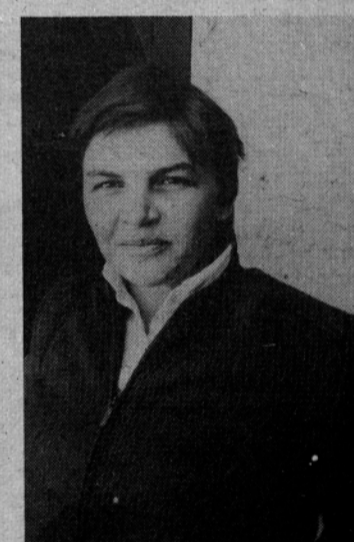
V občini moramo bolj povezano in usklajeno razvijati materialno in kadrovske osnovne dela. Delež kvalificiranih delavcev in strokovnjakov v našem gospodarstvu je mnogo prenizek, da bi lahko dosegli višjo produktivnost, konkurenčnost ter trajnejšo vključitev v mednarodno gospodarstvo. Le-to pa bomo dosegli s pravočasnim vlaganjem v tehnologijo, razvoj in znanje. Osnovni nosilec razvoja občine mora postati kvalificirano delo in kvalitetno znanje.

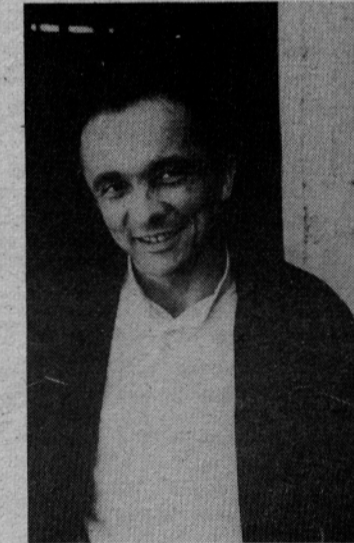
MIRKO STRAŠEK

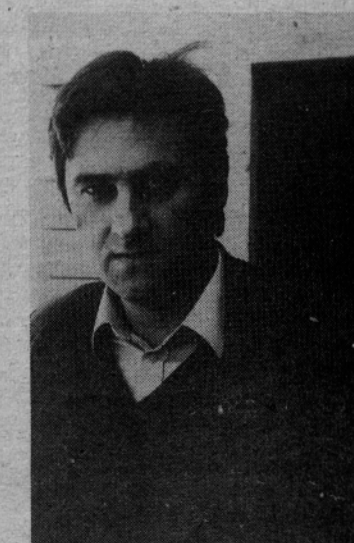
TONKA ŠPORIN

MARICA TEVŽ

FRANČEK BORŠNAK

LEV STERMECKI

SRDAN ARZENŠEK

ALENKA SAVC

FANIKA STRAŠEK

ZDRAVKO NOVAK

Seja občinske skupščine

Na 15. skupni seji zborov skupščine občine Mozirje so po potrditvi zapisnika zadnje seje obravnavali vprašanja iz kmetijstva, Kmetijske zemljiške skupnosti in veterinarske službe. Nadalje so obravnavali in sprejeli dopolnila k Zakonu o gozdovih. Zelo obsežno so se seznanili z vsebino družbenega dogovora o kadrovske politiki in zaposlovanju v občini. Delegatom so predložili osnutek predpisa o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda na območju občine. V svet celodnevne osnovne šole v Gornjem gradu so ponovno izvolili Franca Bezovška iz Lenarta.

Inovacijska dejavnost v Glinu

Množična inventivna dejavnost postaja bolj kot kdajkoli doslej tudi v naši DO pomembna sestavina razvojnostvarjalnega dela, saj je odbor za inovacijsko in inventivno dejavnost v letošnjem letu že prejel 12 predlogov inovacij, ki bodo prispevale, k posodobitvi proizvodnje in organizacije dela. Predlagane izboljšave so naslednje:

Pečovnik Anton — TOZD Stavbno pohošito. Zamenjava pnevmatske instalacije na PKZ — Debimatic z domačo pnevmatiko TIO Lesce, s čimer se je pocenilo popravilo in prihranila devizna sredstva.

Zavolovšek Venčeslav — DSSS — Zbiranje odpadnega stekla.

Dobrovc Marjan — DSSS. Skrajšan čas stiskanja pri proizvodnji ivernih plošč, kar bomo dosegli z dodatkom ure, ki pospeši proces vezanja lepila, torej skrajšan čas stiskanja.

Prepadnik Stanko — TOZD Stavbno pohošito. Pri poskusni proizvodnji izdelati za izdelek samo operacije dela brez količin.

Potočnik Ivan — TOZD Stavbno pohošito. Vrtanje in montaža kotnikov in nasadil ter dopolnitev vrtalnega stroja.

Osterc Janez — DSSS. Vrtna lesena ograja — predlog za izdelavo.

Marjanovič Nikolaj — DSSS. Varovanje natresne preproge pri ločilni žagi z namestitvijo penaste gume pod pritisko

deske ločilne žage tik ob robu iverne preproge, kar preusmeri zračni tok in prepreči odsesovanje bodočega roba plošč. Inovacija je bila izdelana že pred leti.

Marjanovič Nikolaj — DSSS. Krojenje goli po metodi optimalnega izkoriščanja lesne mase. Hlod naj se skroji oz. razžaga tako, da ne bo noben komad krajši od 80 cm in noben daljši od 105 cm (tehnološke zahteve Beznerja), delavcu pa naj se prizna, kot da je razžagal skladovnico meter-skih drv, da ne bi prihajalo do sporov pri izmeri.

Venek Janez — TOZD Žagarstvo. Preureditev stroja Reimann, s čimer smo dosegli cepljenje različnih širin obdelovancev kar prej ni bilo mogoče in boljši pomik zaradi nastavitve pritiska podajalnih valjev.

Finkšt Jože — TOZD Iverna. Izboljšava polnilnega koša. Zaradi preslabe nosilnosti nosilnih plošč je krivilo etaže v košu, kar je povzročilo lomljenje palete, krivljenje vozičkov in zastoje v proizvodnji.

Prepadnik Stanko — TOZD Stavbno pohošito. Kovičenje sornikov pri tapetnih mizah.

Debets Jozef — TOZD Energetika. Izhajanje filter vreč pri KLIMA filtru.

Prvih pet predlogov je Odbor za inovacijsko in inventivno dejavnost že obravnaval, ostale pa bo v prihodnjih dneh.

(Informator 22/1984)

Krajevni praznik Rečice

V spomin na prvi napad partizanskih enot na Rečico (1943) pripravljajo v okviru krajevne skupnosti praznik že kakih deset let. Vsakič presejeto s kakšnimi dosežki. Poleg tega pa poskrbijo za kulturni spored na pripravljenih prireditvah.

Letos so odprli posodobljeno cesto v Šentjanžu. Krajani so priredili skromno, vendar spontano slovesnost. Te se je udeležilo veliko ljudi iz okoliških naselij, pa tudi predstavniki javnega življenja so bili navzoči.

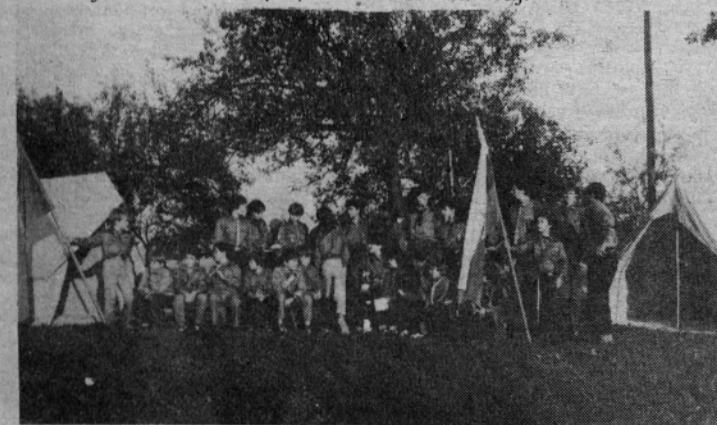
Za kulturni spored v Šentjanžu je poskrbela skupina tabornikov Odreda Savinjskih partizanov. Njena prizadevanja so navzoči toplo in hvaležno pozdravili. Prireditve je zelo popestrila še Občinska godba na pihala pod vodstvom kapelnika Goljufa, ki je na kraju otvoritve zaigrala nekaj koračnic.

Predstavnik gradbenega odbora inž. Jože Zver je v svojem nagovoru povedal, da so si prizadevali ustreči željam ljudi v naseljih skozi katere pelje as-

faltirana cesta, vendar pa vseh niso mogli uresničiti. Pohvalil je krajanje za izkazano vsestransko pomoč, tako v gmotnem kot tudi v pogledu neposrednega sodelovanja pri delih za posodobitev ceste. Zahvalil se je delovnim organizacijam GG Nazarje, ZKZ Mozirje, Elkroj ter SIS za cestno in komunalno dejavnost Mozirje za izkazano pomoč. Izrecno pa je poudaril vsestransko sodelovanje s krajevno skupnostjo Rečica. Povedal je tudi, da so bili stroški za dela na cestišču kar visoki, saj so znašali 343 starih milijonov, od tega so prispevali SIS 6 mio, KS Rečica 100 mio, delovne organizacije 17 mio starih din. Preostalo pa so zbrali krajanje in sicer kar 220 starih milijonov. Tako se je dolgoletna želja krajanov po boljši cesti uresničila.

Novo cestišče je odprl najstarejši krajan in zaslužen član gradbenega odbora Rok Skok.

Sledil je obhod prenovljene ceste, ki pomeni veliko pridobitev za kraj.

Ob odprtju ceste v Šentjanžu so pripravili kulturni spored taborniki

Delavski svet lesne industrije Nazarje, ki je prvi zaoral brazde samoupravljanja leta 1950. Predsednik je bil Jože Celinšek.

Več pomoči šibkim OO ZKS

Tudi v delini je čutili razgibanost in pospešeno dejavnost komunistov med obravnavo in ocenami dela po 13. seji CK ZKJ. Na vprašanja našega urednika je sekretar predsedstva OK ZKS Mozirje Mirko Strašek takole odgovorjal.

Novice: Osnovne organizacije so ponekod kadrovske šibke. Kako nameravate neposredno pomagati, da se usmerijo v prizadevanja, ki so potrebne v tem času?

Mirko Strašek: Okoli teh organizacij smo se v našem komiteju dogovorili po 6. seji CK ZKS in sicer za neposredno pomoč. Člani predsedstva občinskega komiteja so zadolženi za sodelovanje s posameznimi organizacijami, tako bi naj bila vez med komitejem in osnovnimi organizacijami čvrsta in neposredna. Pomoč se seveda kaže zelo različno glede na doseganja samostojnosti takšnih organizacij. Ponekod je uspeh na dlani, ponekod pa, ko gre zlasti za številno šibke organizacije pa bo treba predvsem idejno-politično usposobiti članstvo, šele, nato bomo lahko govorili o plodnem delu. Delamo na tem, da z družtvami dosegamo ustrežnejše in dejavnostne osnovne organizacije. Mislim, da bomo z načrtnim delom uspeli rešiti tudi to vprašanje.

Novice: Partija je v veliki meri izgubila ugled, ker ji očitajo, da je kot glavna politična sila premalo odločna v izvajanju diferenciacije znotraj svojih vrst. Vse preveč je še primerov, ko se posamezniki šibijo pod nalogami, velik del komunistov pa stoji ob strani. Ali bo tu kaj drugače?

Izdaja odločb kmetijskim davčnim zavezancem

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je v mesecu maju letošnjega leta sprejela spremembe in dopolnitve o načinu izvajanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter osnovah za odmero in obračunavanje prispevkov za zavarovance kmete in člane njihovih gospodarstev. Istočasno je bilo odločeno, da odmero in obračun prispevkov pokojninskega in invalidskega zavarovanja za kmete in člane njihovih gospodarstev izvajajo uprave družbenih prihodkov v občini.

Zaradi poznih odločitev o možnostih in poteku novega načina zavarovanja kmetov, prispevki v letu 1984 niso bili obračunani in tudi ne poravnani.

Obračun prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov (Uradni list SRS, št. 17/84) bo izveden in razviden iz odločbe za leto 1984 o ugotovljeni davčni osnovi in odmerjenem davku ter prispevkih.

Odločba bo izdana s tromesečno zamudo v mesecu oktobru z rokom plačila v novembru 1984. Kasnitev izdaje odločb je pogojevalo dejstvo, da so kmetijski zavezanci imeli možnost izbire desetih zavarovalnih osnov do 30. 9. 1984.

Možnost izbire zavarovalnih osnov bo v prehodnem obdobju do leta 1988 začasno omejena. Tako so se zavarovanci lahko zavarovali največ po 6. zavarovalnem razredu. Izjema za te načelne določbe velja le za bivše zavarovance, kmete-kooperante, ki so bili prostovoljno zavarovani na podlagi pogodbe o izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja združenih kmetov. Zanje omejitve izbire zavarovalnih osnov ne velja, če so bili na tej podlagi zavarovani pred 1. 7. 1983.

Zavarovanci, ki so pred uveljavitvijo omejitve izbire zavarovalnih osnov že zavarovali višje od 6 zavarovalne osnove, so bili avtomatično razvrščeni v najvišji možni 6. zavarovalni razred.

Združenim kmetom je do 1. 1. 1984 pobirala prispevek ZKZ Mozirje in od takrat dalje prispevek za pokojninsko-invalidsko in zdravstveno zavarovanje ni obračunan in tudi ne poravnani. Obveznosti po odmerjenih odločbah za davke in prispevke bodo zato izredno velike.

Letni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje so po posameznih zavarovalnih razredih naslednji

	din		din
I	13.834	VI	52.346
II	16.601	VII	83.754
III	19.368	VIII	125.630
IV	37.319	IX	167.506
V	43.905	X	209.383

Pripominjamo, da je izračun za enega zavezanca, da se za vsakega zavarovanega člana njegovega gospodarstva dodatno obračuna v isti višini in da v izračunih ni up-

valnem razredu. Trudili smo se, da bi razmere spreminjali, ponekod nam je uspelo, ponekod pa se stvari le počasi premikajo. Dejstvo je, da bi brez skupnih prizadevanj ne uspeli, tam kjer smo. Če pri tem mislimo na odločno uresničevanje nalog, ki smo si jih komunisti zadali. Strinjamo se, da o tem premalo govorimo, najbrž je tudi pri nas samih napaka, ker ne pripravimo ustreznih objav. V sami občini so ta naša prizadevanja kar dobro poznana, pa tudi uspehi in neuspehi so ljudem dokaj dobro znani. Obveščanje v občini je torej dobro, manj pa v širšem slovenskem prostoru. Dobro poznamo prizadevanja v drugih občinah, morda še marsikje niso toliko uspeli kot pri nas, vendar pa se o tem mnogo več piše in govori. Predstavniki tiska in drugih sredstev obveščanja so nekako premalo pozorni za naša prizadevanja. Mislim, da bi res zaslužili več publicitete, predvsem ko gre za enotna stališča vseh dejavnikov v občini in tudi za dosledna upoštevanja nekaterih ključnih sklepov ZK.

Kjer so se lotili reševanja prejšnjih vprašanj tako kot govorimo, da se jih je treba lotiti, so tudi uspeli. Ko smo pregledali sklepe, sprejete leta 1982 smo lahko ugotovili kar uspešno izvajanje, kar potrjuje dejstvo, da se dajo pravilno zastavljene cilji za katerimi stojijo vsi dejavniki javnega življenja in seveda ljudje, uresničiti. To nas navdaja s prepričanjem, da smo na pravi poti, da so bila naša pričakovanja pravilna. Seveda pa smo šele na začetku uresničevanja dolgoročnih ukrepov, ki nas bodo končno pripeljali iz gospodarskih zagat.

Novice: Uspehi, ki so bili doseženi v občini prav po zaslugi odločnih stališč partije so ljudem kar premalo znani. Zakaj se o tem ne govori več? To ni le stvar občil naše občine. Ali niso o tem premalo obveščali v javnih občilih širše družbene skupnosti?

Mirko Strašek: Mislim, da je treba povedati, da so uspehi plod skupnih naporov v občini, ne le

oštevan 3,50% prispevek od opredeljene osnove za zagotavljanje socialne varnosti, če se je zavezanec zanj pisмено opredelil.

Združen kmetje, ki so s 1. 7. 1983 imeli ali do konca leta pridobili lastnost združenega kmeta, pa v tem času niso bili niti zavarovanci starostnega zavarovanja kmetov niti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, se jim za čas od 1. 7. 1983 do 31. 12. 1983 odmeri prispevek od osnove, ki si jo je združen kmet izbral za leto 1984. Za odmero in plačilo navedenega prispevka bo izdana posebna odločba.

Vsi zavarovanci kmetje in člani njihovih gospodarstev so bili z novim načinom pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja že obveščeni pri sami opredelitvi in izbiri zavarovanja, vendar pa pozivamo, da se v primeru nejasnosti oglašijo na Upravi za družbene prihodke občine Mozirje in da pravočasno ter v roku poravnajo vse obveznosti z naslova davkov in prispevkov.

V primeru priznane kakršne koli olajšave, pa višina le-te vpliva samo na odmero davka od kmetijstva ne pa na višino prispevkov, ki jih je kmet-zavarovanec, po svoji opredelitvi dolžan plačati za zagotovitev svojega socialno zdravstvenega zavarovanja.

Direktor uprave za družbene prihodke MARIJA VRTAČNIK

Ocenjevanje pripravljenosti

Glede na stanje in pomen požarnega varstva sta občinska gasilska zveza Mozirje in Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Mozirje sprejele nalogo, da v mesecu požarne varnosti organizirata vrsto aktivnosti, ki bodo dale oceno dosedanjih prizadevanj na področju uresničevanja požarne varnosti kot posebnega, vendar zelo aktualnega področja družbene samozaščite, dajale mobilizacijske spodbude ter akcijske in planske usmeritve. Izdelani so konkretni vsebinski načrti, ki bodo preventivno angažirali slehernega gasilca v občini:

Komisije bodo ocenjevale: stanje gasilskega orodja, opreme, gasilskih domov, zalog goriva, stanje gasilskih vozil in njihove opreme, nošenje in uporaba svečanin ter delovnih uniform, gasilskih aparatov in penila, izolirnih dihalnih aparatov, zaščitne obleke, izdelave obrambnega načrta in programa meseca požarne varnosti, število sej poveljstva, finančno stanje društva ter čuvanje in vzdrževanje opreme CZ.

Na posebnem zboru smotri, ki ga sklicie vsako društvo za vse aktivne člane, mladince in mladinke ter pionirje in pionirke pa se bo ocenjevalo nošenje svečanin gasilskih uniform in njihova udeležba na zboru.

Poleg ocenjevanja, ki ga bo izvedel štab operativne OGZ Mozirje pa morajo društva izdelati svoj program dejavnosti v mesecu požarne varnosti, v katerega naj bi med drugim vnesla tudi naslednje:

- poziv k sodelovanju v akciji »Ocena požarne ogroženosti — pomemben element naše varnosti«
- sodelovanje z osnovnimi šolami in društvom »Mladi gasilec« ter njihovim ustanavljanjem
- predavanje o požarni preventivi občanom, hišnim svetom in šolski mladini
- ogled gasilskih domov; orodja in opreme ter njihovo dejavnost
- posvetiti posebno skrb pionirjem, mladini ter ženskam in vključevanje v gasilske vrste
- nadaljevanje z akcijo 100 tisoč preventivnih pregledov
- sodelovanje s CZ v KS in delovnimi organizacijami
- sodelovanje na sektorskih vajah.

Poleg še sprejetih sklepov v mesecu požarne varnosti pa občinske gasilske zveze Mozirje izpolnjuje stališča in sklep X. kongresa slovenskih gasilcev, ki je bil letos v Mariboru, da je ponovno treba potrditi pobudo za izvedbo akcije: »V vsako šolo pionirsko društvo Mladi gasilec ali gasilski krožek«, ker so društva Mladi gasilec v osnovnih šolah že potrdila svoje poslanstvo v skrbi, da se mlad človek pravočasno spozna v vseh nevarnostni požarov in oblikami samozaščitnega ravnanja.

Vsem gasilcem želimo mnogo uspešnega dela na področju preventive, kakor tudi našim delovnim ljudem in občanom, da bi lahko brezskrbno v miru in svobodi uživali sadove svojega dela.

MILAN KOPITAR

V vrstah teritorialcev je precej mladink

Borci-komunisti na sestanku

Da bi ocenili aktivnost po 13. seji CK ZKJ v vrstah borcev, so se v Mozirju zbrali komunisti iz vrst Zveze borcev NOV. Sestanka so se udeležili tudi Emil Rojc, sekretar MK ZKS Celje, sekretar predsedstva ZKS Mozirje Mirko Strašek, predsednik SO Mozirje Alojz Plaznik, predsednik OK SZDL Hinko Čop, komandir milice Bernard Patanjek in še drugi predstavniki družbenega življenja v občini.

Potem ko je predsednik ZZB NOV Mozirje Jože Celinšek pričel sestanek je sekretar Mirko Strašek obsežno pojasnil sedanjo dejavnost mozirskih komunistov in prizadevanja za spreminjanje razmer v cilju uveljavljanja dolgoročnih ciljev gospodarske stabilizacije. Komandir Petanjek je poročal o varnostnih razmerah v občini, ki na sploh niso slabe, izstopa pa neodgovorno ravnanje in slabo čuvanje družbene lastnine. V nadaljevanju je predsednik občine Alojz Plaznik podrobno orisal gospodarsko stanje v občini. Uspehi ob polletju so zadovoljivi, seveda pa se ob dobrih kazalcih kažejo tudi določene slabosti. Posebej je ob tem omenil pičlo naložbeno dejavnost, ki je lahko glede na potrebe gospodarskega razvoja usodna. Samo 8% od družbenega proizvoda namenimo v te svrhe, dočim je republiško povprečje 14-15%. Podatki niso zadovoljivi v izvozu, ki zaostaja za načrtovanjem. Temu je krivo stanje na tržišču in pa odločitve, da ne izvažamo za vsako ceno. Omenil je še težave v zdravstvu in šolstvu, o katerih pa je bilo tako že veliko povedanega.

Razvila se je živahna razprava v kateri je bilo slišati najprej nekoliko graje na račun delegatskega delovanja in mnenje, da najbrž nismo najbolje izbrali, ko smo volili v različne skupščine. Morda smo preveč formalno predlagali. Opaziti je dalje, da je med dejavnimi v naših sredinah vse manj izobraženec, zanimivo pri tem je, da se kmetje zelo dobro zavedajo družbenih dolžnosti. Beseda je nanesla tudi na zli pojav raznih odstopanj, kot podkupovanje, elitizem in podobno. Tu bi morali ostreje nastopiti, so menili borci. Brez dlake na jeziku je nekdo povedal svoje mnenje o izstopih iz vrst komunistov. Menil je, da gre največkrat za užaljenosti in prizadetosti, ker se preveč načelno govori in le malo uresniči. Tako postajamo nenačelni, nedosledni, kar slabi ugled ZK. Odrekanje nam uspešnost učinkovitih ukrepov v gospodarskih ukrepih, preveč vsega se prenaša na »bazo« pre malo odgovornosti se čuti v vrhu. Borci takšne razmere prizadevanja, pa tudi to, da ne pokažemo na dejanske krivice za razne spodrsiljaje, ki sami na sebi zahtevajo kazni. Borec iz hribovitega predela je opozoril na neverjetni razkorak ko na eni strani krepimo kmetijsko proizvodnjo, na drugi pa nesmiselno ščitimo divjad, ki uničuje trdo delo hribovskega kmeta. Nekateri so opozorili na nesozdržne razmere v prejemkih posameznih

sredin v naši družbi. Morali bi biti doslednejši in zagotoviti vsem dostojno življenje. Tu potem bode v obči pretirano bogatenje iz virov, ki niso posledica osebnega dela ali prizadevanja. Opozorili so na številne »konjunkturiste« v vrstah ZK, kar zmanjšuje ugled komunistov. Morali bi manj voditi članstvo v smislu številke, kot v zagotovitvi kakovosti. Pri tem vedno znova prihaja do izraza neenotnost v delu. Torej je treba več enotnega in skupnega dela in delovanja. Razbohotilo se je kritiziranje po hodnikih. Na sestankih smo za to, zunaj istega prostora pa se vključujemo v kritiziranje ukrepov za katere smo sami glasovali. To je nedoslednost, ki kaže na formalno pripadnost k ZK.

Ostro so borci opozarjali na običaj, ko neka skupina ali nekdo zakrivi polom v delovni organizaciji, potem pa si najde dobro delovno mesto, posledice pa prepuusti delavcem, da se iz njih izvelejo kakor vedo in znajo. Seveda takšnih komunistov delavci pač ne morejo šteti za člane delavske partije. Ko je eden navzočih govoril o gospodarstvu v občini je poudaril, da je k temu stanju veliko pripomoglo odločno stališče občinskega vodstva ZK in drugih občinskih dejavnikov. Več reda bi kazalo zagotoviti v gozdarskih službah, ko se vedno znova ugotavlja neučinkovitost, saj velike količine pripravljene lesa ne najdemo hitre poti do predelave.

Emil Rojc je menil, da je poglobljena razprava pokazala na visoko zavest in družbeno skrb v vrstah borcev. Vse to priča kako dobro so ti dojeli namen sklepov 13. seje CK ZKJ. Ti sklepi nas obvezujejo k ostrejšemu ravnanju v spopadanju z današnjimi težavami v naši družbi. Treba bo pomestiti v lastnih vrstah. Bolj skrbno moramo spremljati težave delavskega razreda, ki nosi breme gospodarskih zagat. Res je, da politični nemir v veliki meri povzročajo tudi socialne razlike in neurejenost nekaterih javnih zadev. Mrtvilo v vrstah komunistov moramo z ukrepi hitro preprečiti in oživotvoriti odločnost v naših vrstah. Kritično je treba ocenjevati delo javnih služb na vseh ravneh, tja do federacije. Tudi slabo delo teh, povzroča negotovnanje med občani. Ob vsem tem, ko so pred nami odgovorne in zahtevne naloge, bi morali biti bolj idejno in politično osveščeni, kajti le tako bomo hitro spoznali določene pojave v naši družbi, ki se lahko pozneje pokažejo kot kvarni. V mozirski občini ste dokazali kako so lahko subjektivne sile učinkovite, če se pravilno usmerijo in so pri delovanju dosledne. Trezno presojanje stanja in pogumni ukrepi, to je tisto, kar marsikje še vedno manjka. V nekaterih primerih ste prav vi dokazali kaj je mogoče storiti, čeprav je izgledalo dolga leta nemogoče. Skratka, dolžni smo z vsemi silami zagotoviti delavcem jasno bodočnost in zagotovilo za njihovo uveljavljanje v samourpravljanju.

Uspehi KS Luče

Naloga, ki si jih je zadal svet krajevne skupnosti Luče, so bile tako obsežne in gmotno zahtevne, da so nekateri dvomili, da bo iz načrtov tudi kaj nastalo. Že sedaj je jasno, da so z vztrajnim delom uspeli. Pa naštejmo nekaj uspehov!

Posodobitev ceste v Duplje je dejansko pred zaključkom. Čeprav gre za velik zalogaj, 2 km cestišča, z veseljem ugotavljajo, da so tik pred zaključkom del. Od Črške do Možiča bodo odslej vozili po asfaltu. Znano je, da so sedaj takšna dela zelo draga. Cestno podjetje je predvidelo stroškov preko 800 starih milijonov. S pridnim delom in prispevki v lesu so krajani stroške znižali za preko 200 milijonov. Ob tem velja povedati, da so zbrali v denarju preko 100 starih milijonov, da ne omenjamo vrednosti lesa. Seveda pa gre zahvala GG Nazarje, TOZD Luče, TOK Nazarje in krajevni skupnosti Luče. Ne kaže pa prezreti deleža krajanov, delno smo o tem že govorili, vendar pa moramo dodati, da so v lesu prispevali preko 350 m³. Pred zimo ne bodo mogli urediti tistega dela cestišča nad Kovačem, ker

morajo narediti škarpe in odvodnjavanje, to pride na vrsto spomladi. Vsekakor pa je narejeno veliko delo.

Veliko negotovanja je povzročal slab televizijski sprejem v določenih predelih Luč in okolice. Potek priprav za postavitev pretvornikov smo tudi v našem glasilu spremljali. Ob našem obisku smo naleteli na ekipo RTV Ljubljana, ki bo pričela z deli na montaži v najkrajšem času. Vse je pripravljeno za dokončno ureditev pretvornikov. Podvolvljke bo tako dobil za sedaj prvi program, v Strugah pa drugega, tako so se odločili prebivalci. Razumljivo je, da bodo delali na tem, da bosta v doglednem času dosegljiva oba programa tu in tam.

Tudi s telefonskim omrežjem so zaključili. To pomeni, da je za 40 številke več v KS Luče. Še bolj pa je omembe vredno dejstvo, da so sedaj vključeni prav vsi predeli v telefonsko omrežje. Seveda je ta del napeljave omrežja bil zelo zahteven zaradi oddaljenosti naročnikov in terenskih prilik. Naj povemo, da so za 40 številke potrebovali kar 27 km omrežja.

Parkirišče Gozdnega gospodarstva Nazarje

Utesnjenost v OŠ Mozirje

O razmerah, ko je treba poučevati v več izmenah je bilo že več kritičnih pripomb. Ob tem velja poudariti, da je šolsko delovanje vsled utesnjenosti prilagojeno nenormalnim pogojem, kar seveda kaj lahko vpliva na kakovost.

Ravnatelj mozirske šole prof. Anton Venek je postregel s podatki, ki zadostno podkrepijo namero, da se pristopi k povečanju šolskega poslojpa. Sedaj imajo 21 oddelkov z skupaj 576 učenci, pa še oddelek s prilagojenim programom z 11 učenci vključujejo v svojo dejavnost. Tako morajo učenci od 1. do 5. razreda in še eden od 6. razredov imeti pouk v izmeni. Lani so imeli na voljo še prostore v sosednji ustanovi VVO, ko je vrtec sam potreboval prostore so morali učence preseliti v šolo. Če ob tem upoštevamo, da se je med tem zmanjšal republiški normativ o številu učencev v enem razredu od 36 na 32 učencev, potem je stiska še bolj dojemljiva. Število šoloobveznih otrok v okolih raste. Kot primer navajamo številke iz leta 1980/81, ko se je vpisalo v Mozirju 49, na Rečici 25 in v Nazarjah 27 prvošolčkov, dočim je bilo teh v

letu 1984/85 54 v Mozirju, 25 na Rečici in 27 v Nazarjah. Za prihodnje leto pa se računa v Mozirju na 60, na Rečici 28 in v Nazarjah 37 vpisov. Iz vsega je torej razvidno, da bo osrednja šola postopno še bolj obremenjena. Šole mozirskega šolskega okoliša pa letos obiskuje: Mozirje 587, Nazarje 153, Rečica 145, Lepa njiva 17 in Šmihel 14 otrok. Morda še to, da je preko 50% vseh šolo-obveznih otrok naše občine v mozirskem šolskem okolišu.

Kot vse kaže bo treba k gradnji šolskega poslojpa v Mozirju kaj kmalu pristopiti. Prenova je predvidena v treh delih. Sredstva za to so zbrana v drugem in tretjem samopriskvku. Žal pa seveda inflacija zmanjšuje njih vrednost, zato bo manj zgrajenega, kot je bilo prvotno načrtovano. Gre torej za neodložljivo nalogo, saj je še vedno v gosteh v vrtcu oddelek osnovne šole s prilagojenim programom.

Treba je vedeti, da je vsestranska stiska tista, ki silijo k hitrim ukrepom, saj ne primanjkuje le prostorov za same učilnice, temveč tudi drugih, za urejeno delovanje šole potrebnih prostorov.

Barbarsko dejanje bo kaznovano

Naši občani so bili ogorčeni ob vesti, da so neznan storilec izropali najlepši oltar v cerkvi nad Gornjih gradom. Gre za primer nepopisnega vandalizma, ki ga lahko zagreši le najbolj pokvarjen človek. Le malo je podobnih vrednot v naši dolini, kot tiste, ki so jih vlomilci odnesli iz cerkve sv. Primoža in Felicijana. Škode ni bilo mogoče izraziti v denarju, kajti gre za umetniške in zgodovinske vrednosti, ki se ne dajo plačati.

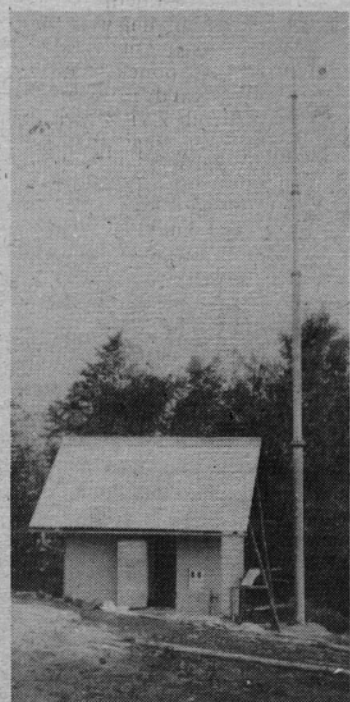
Varnostne službe na vseh ravneh so se takoj vključile v raziskovanje gnusnega dejanja. Domneve so bile različne, največ pa takih, ki so za rop krivile tuje, kajti znano je, da se prav ti velikokrat znajdejo na listi podobnih krivic. Prvi vtis je bil, da gre za organizirano in brezobzirno skupino, saj so mnogo predmetov poškodovali, nekaj jih izgubili in celo zavrgli. Kaj hitro pa je bilo jasno, da so na delu bili ljudje, ki niso vedeli nič o starinah, saj so jih pri snemanju hudo poškodovali.

Na postaji milice v Mozirju so nam stvari nekoliko bolj pojasnili, dasiravno še preiskava ni zaključena in je torej treba nekatere okoliščine dejanja še držati v tajnosti.

Konec aprila t. l. so storilci ponovi vlomili v cerkev s transkega vhoda. Njihov plen je bilo preko 30 plastik, nekaj delov oltarja in svečniki. Kot že rečeno so marsikaj poškodovali. Nekaj primerkov oziroma delov oltarja so našli kasneje preiskovalci v bližnjem gozdu. Vse pokradeno so storilci zavili v mašni plašč in prenesli v avto, ki so ga imeli v bližini. Preiskovalci niso imeli lahke naloge, ker je cerkev na samem in prebivalci oddaljenega naselja sploh niso nič opazili. Ni naključje, da se je v delo preiskave vključila poleg milice v dolini še strokovna skupina UNZ Celje in kriminalisti iz Ljubljane. Zaradi nevarnosti, da so dragocenosti našle pot v tujino so obvestili tudi Interpol. Tako so uspeli kmalu ogotoviti storilce in našli tudi skrilnišče ukradenih predmetov v Titovem Velenju. Za sedaj je jasno, da sta vlom opravili dve osebi in sicer K. J., doma iz Bočne, stanujoč v Titovem Velenju in Z. A. iz Titovega Velenja. Neki prekupčevalec jima je naročil, naj mu preskrbita takšne umetnine, oziroma starine. Poleg tega pa sta v krajju vpleteni še dve osebi iz Titovega Velenja, ki sta pomagali vse ukradene predmete skrivati. Žal se je nekaj predmetov izgubilo, mnogo je poškodovanega, velik del ukradenih umetnin pa je vrnjenih cerkvi.

Popravilo oltarja bo velik strošek, saj bo treba marsikaj nadomestiti, pa tudi sicer so takšna dela zelo draga.

Uspeh naših organov za notranje zadeve je velik, saj se takšna dejanja le redko kdaj tako hitro odkrijejo. V tem primeru pa so uspeli še pred prodajo predmete rešiti, kajti potem bi bilo prepozno, saj je znano, da se podobne tatvine kočnajo tako, da ukradeno blago roma v tujino. Ob tem pa velja poudariti potrebo, da se podobne vrednote bolje zavarujejo. Verjetno je to zadosten poduk! O načinu pa velja takoj razmisliti in ustrezno ukrepati.

Kmalu bo pretvornik v Podvolvljku povsem gotov

Prizadevanja za zgodovino

Pri občinskem komiteju ZKS deluje dokaj prizadevno tudi komisija za zgodovino. Ta naj bi zbrala vse podatke o dogodkih v zvezi z delovanjem komunistov v dolini.

Ker se seveda vsebinsko stvari prepletajo z osvobodilnim bojem, so povabili v Mozirje najuglednejše še živeče organizatorje OF in KP na skupen razgovor. Razen dveh vabljenih so se vsi odzvali vabilu, zato je razgovor potekal zelo sproščeno in vsebinsko bogato.

Sestanek je vodil predsednik komisije pri ZKS Vlado Miklavc, ki je na začetku pozdravil Zorana Poliča, Elo Ulriha—Ateno, Rada Zakonjska, Albina Vipotnika—Strgarja, Milana Venišnika, dr. Milana Ževarta. Na sestanku so sodelovali, oziroma bili navzoči še vsi predstavniki javnega življenja občine.

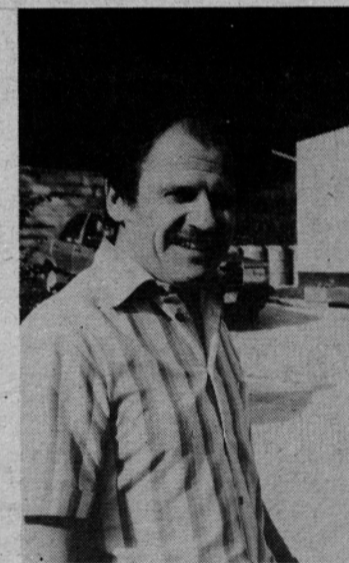
Arhiv Kulturne skupnosti zbira zvočne zapiske pričevanja iz vseh področij zgodovine, zato se je tudi tokrat pripravil takšen zapis, tega je oskrbel Ludvik Es. To gradivo bo pozneje služilo tudi za pouk na naših šolah.

O tem, da se pripravlja monografija o osvobodilnem boju v naši dolini, smo že pisali. Avtor tega dela je dr. Milan Ževart, ravnatelj Muzeja osvoboditve v Mariboru. Prav zato je treba zbrati vse razpoložljive gradivo in pričevanja, kajti le tako bo zgodovinsko delo lahko kakovostno in kar se da popolno.

Navzoči so se najprej dogovorili katero območje bi morali temeljito

Z malo sredstvi ni uspeha

Eden tistih, ki nenehno iščejo novih poti za tehnološko izboljšanje svojih izdelkov je tudi Herman Remic, inženir elektrotehnike, sicer pa zasebni obrtnik v Dobretni. V Celju je bil njegov izdelek nagrajen v vrsti inovacij, zato smo ga obiskali in z njim pretresli razmere, v katerih delajo naši inovatorji.

Herman Remic

Herman Remic ima že preko deset let svojo obrtno delavnico, dela v Obrtnem združenju občine Mozirje in je znan po svojih tehničnih sposobnostih. Po študiju na ljubljanski elektrotehnični fakulteti ni našel doma dela, zato je osem let služil kruh v tujini. Ta čas mu je pomenil trdo šolo, vendar pa spoznanje, da je mogoče uspeti s prizadevnim delom in lastnim znanjem.

Na celjskem sejmu obrti je razstavil pipico s filtrom za dovod goriva, ki se

Pri kmetu Rmšetu

Od Luč kakih 3,5 km v hribovski svet leži na izredno lepem kraju kmetija Rmše. Na njej gospodarita Jakob in Franciška Breznik. Več kot 800 m visoko, tam pod Rogatecem je torej gospodarstvo, ki najbrž sodi med najstarejše v tem predelu lučkega območja. Vsaj tako bi lahko sklepali iz zraven nove hiše stoječe stare, ki pač kaže vsa znamenja starega stavbarstva. Pri hiši je izročilo, ki pravi, da so nekoč to kmetijo ljudje imenovali Zgornji Rmšk.

Že prvi pogled pove, da gre za napredno kmetijo, saj je videti veliko strojev, gospodarsko poslopje je sodobno, stanovanjska hiša pa povsem nova. Že prvi pogled pove, da je nova hiša namenjena kmečkemu turizmu in da je načrtovalec imel srečno roko, ko je zunanjo podoba tako čudovito prilagodil krajini. Nekoliko stran od kmetije so postavili pretvornik za TV sprejem in kot pravijo na krajevni skupnosti, je veliko k uresničitvi gradnje prispeval lastnik zemljišča Breznik. Zeleli so se v tej obliki Rmšetovim zahvaliti! V razgovoru z gospodinjjo Franciško smo zvedeli, da

obdelati, saj so mnogi med njimi delovali tudi izven Gornje Savinjske doline. Menili so tudi, da kaže močno poudariti prizadevanja prebivalstva, ki je tod od samega začetka zvesto sodelovalo. Gre torej za to, da se ustanavljanjem odborov OF in njihovim delovanju da vsestranski pomen, kajti jasno je, da brez tega ne bi bilo gibanje za živelo do tistih razsežnosti, ki uvrščajo dolino glede dogodkov, med vodilne predele Slovenije. Posebno nekateri okoliši v dolini so sorazmerno rano pričeli z organiziranim uporom in če poznamo danje okupatorjeve metode ustrahovanja in nasilja, potem zaslužijo ta prizadevanja posebno pozornost. Sodelujoči na tem srečanju so posebno pohvalili tukajšnji občinski odbor borcev, ki je poskrbel z drugimi dejavniki v občini prvi pomnik partizanskim kmetijam, ki stoji pred mozirsko veterinarsko postajo v Ljubiji. To je sicer prvi primer v Sloveniji in bo najbrž našel posnemalec.

Seveda je ob tem potrebno širše sodelovanje, so menili na sestanku. Prevladuje prepričanje, da bi marsikatero zanimivo gradivo še lahko izbrskali iz pozabe, da bi ljudje, ki še kaj podobnega imajo, morali tesneje sodelovati s pripravljavci monografije, oziroma z zbiralci gradiva. Velja torej povsem občanom, da pri tem pomagajo. Vse kar bi kdo še našel bo dobrodošlo. V našem glasilu nenehno opozarjamo na pomembnost dejavnosti, ki jo opravlja Arhiv Kulturne skupnosti Mozirje, ko ureja hrambo zanimivih listin ter drugega gradiva iz zgodovine naše doline, torej tudi gradivo iz NOB.

Ob uporabljal pri mopedih. Ker je šlo za inovacijo, je od strokovne komisije prejel posebno priznanje, kot edini obrtnik iz naše doline.

Ob takšnem razglabljanju se kar vsili vprašanje zakaj je na sploh premalo inovacij, ali nimamo kadrov, ali smo premalo spodbujeni za to delo? Herman Remic meni, da mnoge stvari glede izumiteljstva pri nas niso ustrezno urejene. Mnogokaj bi kazalo izboljšati, marsikaj je krivo za premalo uspeha na tem polju. Najprej je na sploh premalo navajanja in uvajanja mladih v to delo. V zasebni obrti pa stroški za inventivno dejavnost zdaleka niso zadostno priznani. Da je neka zamisel izvedena v predmet je dolga pot, ki je zaradi potrebnih orodij in drugih potrebščin zelo draga.

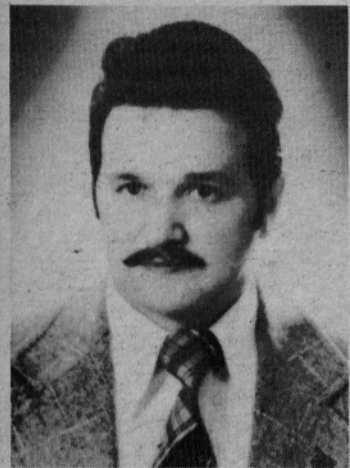
Potem je na vrsti uporabnost, ki jo je treba dokazati in preizkusiti, ko je vse to srečno prebrodno, sledi priprava proizvodnje in uporaba. Poleg tega pa še naletimo doma na pomanjkanje potrebnih surovin in orodja. Vse to jemlje čas in denar. Vsaka novotarja je pač draga, žal pa tega nočejo priznati včasih niti tisti, ki pozneje kujejo dohodek iz znanja vloženega v izdelek. To so težave, ki jih vsi dobro poznamo, pa žal prav malo storimo, da bi jih odpravili.

Herman Remic meni, da so okoliščine v zasebnem, kot v družbenem delu gospodarstva glede inovacij podobne. V družbenem gospodarstvu je marsikje vse skupaj še nedorečeno, posebno pa ne poskrbijo za ustrezno nagrajevanje domačega znanja in truda v novosti. Dejstvo je, da se pri nas vse premalo vloga v razvoj. K temu dodamo mirno še občutek tveganja, ko gre, denimo za nov izdelek, ki bo, ali pa tudi ne uspel. V svetu je že običaj, da se v razvoju predvideva določen odstotek tveganja, pri nas pa smo včasih neverjetno nestrpni, če se uspeh ne pokaže takoj.

Poudarek na skupnem delu

Od oktobra letos je prevzel naloge direktorja GG Nazarje mg. Jože Kumer, ki je že doslej delal v gozdarstvu in sicer v Temeljni organizaciji kooperacije tistega podjetja. Dosedanji dolgoletni direktor GG Nazarje inž. Jože Urank, pa je prevzel zelo pomembne naloge v sami delovni organizaciji.

Iz razgovora z novim direktorjem mg. Kumrom povzemamo glavno misel, ko meni, da je gozdarstvo v naši občini glede na to, da skoraj vsaka družina živi tako ali drugače v odvisnosti od te veje gospodarstva, zelo pomembno. Vse preveč prikazujemo težave v gospodarstvu skozi kubike lesne mase, torej premalo upoštevamo vse ostale okoliščine, ki vplivajo na gospodarjenje z gozdovi. Mnogokaj se je gozdarstvu naložilo kot redna skrb, vprašljivo pa je če gre res le za stvari, ki spadajo neposredno kot naloga GG Nazarje. Denimo, ceste. Teh je v naši občini že preko 700 km, namreč gozdnih, je rekel mg. Kumer. Vse kaže, da mnogi mislijo enostavno,

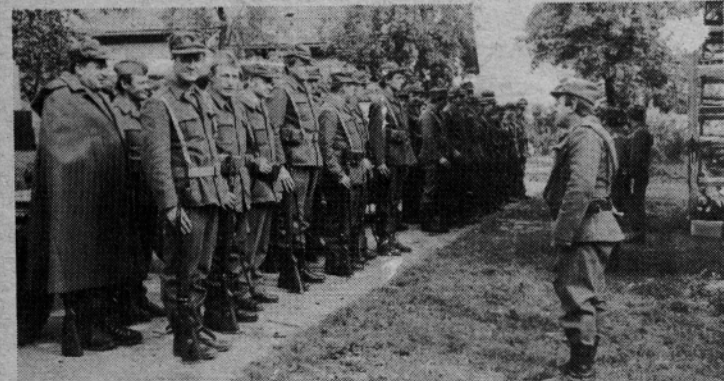

Jože Kumer

ko trdijo, da jih je zgradilo gozdarstvo, da jih pa mora tudi vzdrževati, pa čeprav že daleč presegajo meje gozdne ceste. Več kot polovico je takih! Da gredo za vzdrževanje ogromna sredstva ni treba posebej omenjati. Ta sredstva bi se kaj lahko koristno porabila v neposredni skrbi za gozdove. Torej se veliko denarja odteguje osnovnemu namenu, ki ga naj gozdarstvo zasluži. Razumljivo je, da velja tako ocenjevati tiste ceste, ki so postale v svojem pomenu že medobčinske, oziroma širšega pomena.

Nov oddelek za malčke

V septembru je VVO odprla nov oddelek za varstvo otrok starih od pet do sedem let. Tako je sedaj v dvajsetih oddelkih že 364 otrok, od tega 28 dojenčkov. Oddelki se nahajajo v devetih krajevnih skupnostih. Že samo ti podatki nam povedo, da je vzgojno-varstvena dejavnost v naši občini dobro razvita in da so starši zadovoljni. V VVO Mozirje so nam povedali da je v mnogih občinah po Sloveniji zaradi znižane življenjske ravni opaziti zmanjševanje števila otrok, ki so vključeni v organizirano varstvo. V občini Mozirje pa je za sedaj še

V zadnjem času je občinski štab TO pripravil več vaj ob tesnem sodelovanju dejavnikov v krajevnih skupnostih. Prva slika je v vaji na Rečici, druga pa z Ljubnega, kjer so se zbrali teritorialci iz Luč in Ljubnega.

Izredne težave bije gozdarstvo s pogoji dela, torej delovnimi razmerami v neposredni proizvodnji. Gre največkrat za dokaj naporena dela, temu pa je treba dodati še včasih že kar nemogoče terenske prilike v katerih se dela opravljajo. Vse to hitro izčrpa delovne sposobnosti delavcev. Razne tipične poklicne bolezni so posledica dela s pripomočki, ki so sprva bili v marsičem novost, vendar pa zdravju škodljivi. Zato je v kolektivu kar 10% delovnih invalidov. Res je, da se stvari s posodobitvijo delovnih strojev hitro izboljšujejo, saj novi stroji v marsičem upoštevajo zdravstvene okoliščine. Tudi najbolj nevarna dela postopno omejujejo z različnimi tehničnimi pripomočki. Tako je pričakovati, da bo ta težek, v dolini pa pomemben poklic spet mikaven za mlajše ljudi. Tembolj, ker skrbijo za razne ugodnosti pri delu, kot so prevoz na delo. Če pomislimo, da je nekoč gozdni delavec ostal v planini ves teden, potem je dnevni prevoz na delovišče velik napredek. V takih razmerah je seveda družinsko življenje gozdnih delavcev zagotovljeno.

Tudi za stanovanjske prilike delavcev so v GG Nazarje dobro poskrbeli. Pred nedavnim so odprli novo stanovanjsko zgradbo na Ljubnem. V njem je zagotovljena tudi urejena prehrana.

Težave so seveda tudi kadrovske narave. Tako se je to leto upokojilo več delavcev, ki so opravljali najvažnejša dela v kolektivu. Seveda je nadomestilo njihovih delovnih in strokovnih izkušenj težka stvar. To vrzel bo moral nadomestiti, obstoječi kader, se pravi da bo vsakdo od strokovnih delavcev še dodatno obvezan za delovnimi nalogami. Seveda stoji za starejšimi pretežno mlajši kader, vendar pa morajo tudi ti pridobiti določene delovne izkušnje.

Našemu sogovorniku mg. Kumru so razmere v kolektivu dobro poznane, zato tudi trdi, da bo mogoče plodno delo le ob dobrem sodelovanju med delavci na vseh ravneh. Vse odločitve pa morajo biti plod skupno dogovorjenih ali, posebno v samem vodstvu. Sedanje izkušnje potrjujejo pravilo, da se z združenimi močmi premosti lahko še tako težke naloge.

vedno opaziti stalno rast števila otrok v vrteih. Eden izmed vzrokov za tako stanje je tudi ta, da so starši spoznali pomembnost organiziranega varstva. K temu je precej pripomogla tudi 120-urna obvezna priprava otrok na vstop v osnovno šolo. Vzgojiteljice pa v isti sapi pristavljajo, da je teh 120 ur še vedno premalo.

Starši se lahko o dejavnosti in napredku svojih otrok prepričajo v odprtih igralnicah, katere organizirajo vse enote.

RAJKO PINTAR

Takole je gornjegrajske učence ujela naša kamera

Poudarek samoupravnim odločitvam

Znane so težave, ki pestijo kolektiv MGA v Nazarjah. Poleg tistih z reprodukcijskim materialom, so še nizki osebni dohodki. Ti so glede na stanje na tržišču skromni, vendar delavci razumejo, da v samem dvigovanju cen ni izhoda. Tehnološka opremljenost je tudi že zaostala, zato je znotraj delovnega procesa le malokaj, kar bi se dalo vključiti v boj za večjo produktivnost.

Prav v tem času si prizadevajo najti način, kako bi boljše in več dela bolje nagradili. Pripravili so osnutke samoupravnih splošnih aktov, ki omogočajo ugodnejšo delitev v korist osebnih dohodkov in skupne porabe. Ob tem dajejo vso prednost neposrednim proizvajalcem. V septembru so vse osnutke predstavili de-

lavcem na samoupravnih organih, nato samoupravnim delovnim skupinam in zboru delavcev. Tako je bilo dovolj prilike, da so zaposleni dobri spoznali vsebino osnutkov, poleg tega pa so si preko vseh družbeno-političnih organizacij in delavskega sveta prizadevali za pristne razgovore z delavci. Lahko bi rekli, da so bili vsi osnutki temeljito preprešani, v marsičem dopolnjeni in spremenjeni. Iz razprav je bilo zaslediti veliko razumevanje delavcev za trenutne težave MGA, ki se pač zavedajo, da z dražjimi izdelki na trgu ne bi več mogli v korak z močno konkurenco, tako doma, kot v tujini. Med kolektivom je pričnanje, da doslej še niso nobenega osnutka podobnih aktov tako temeljito pretresli.

Prav zato se je široko soodločanje pokazalo kot najučinkovitejša vsebina samoupravljanja.

Spet se je potrdila praksa, da so delavci najprizadevnejši v razpravi, ki poteka v delovnih skupinah. Ni govora, trdijo v MGA, da bi tu prihajalo do ozkih zapiranj interesov, nasprotno, opaziti je popolno razumevanje delavcev za vprašanja celotnega kolektiva. V teh krogih je mogoče pričakovati več zanimanja in vprašanj, pa tudi predlogov, dočim množica ljudi marsikoga, ki dobro misli, utiša.

Dokončno se bodo delavci MGA Nazarje odločili o predlogih novih samoupravnih aktov na referendumu.

Odvisnost višinskih in hribovskih kmetij Zgornje Savinjske doline od gozda

Na lanskem študentskem raziskovalnem taboru Zgornja Savinjska dolina v Lučah je delovna skupina za gozdarstvo hotela poiskati nekatere pomembne odvisnosti med gozdarstvom in kmetijstvom na višinskih in hribovskih kmetijah in zbrati čim več koristnih podatkov za nadaljnje delo na tem področju.

Osnova za zbiranje podatkov je bil vprašalnik. S področja krajevnih skupnosti Luče in Solčava smo izbrali 43 kmetij (kar je 30,5% vseh višinskih in hribovskih kmetij), ki smo jih ločili na tri skupine po velikosti gozda. Vprašalnik je bil sestavljen iz 32 vprašanj, ki so zajemala te podatke:

- splošni del (krajevna skupnost, tekoča številka, ime kmetije...),
- geografski del (višina, lega...),
- socialni del (lastništvo, število članov družine...),
- tehnični del (opremljenost za delo s stroji),
- kmetijski del (živinski fond, proizvodnja mleka, kmečki turizem...),
- gozdarski del (površina, zaloga, etat, delež lastnega dela...),
- splošni vtis (infrastruktura, perspektivnost kmetije).

V splošnem se velikost dohodka od gozda giblje vzporedno z velikostjo etata. 33% kmetij ima

etat nižji od 100 kubičnih metrov (te kmetije niso močno odvisne od gozda), 58% kmetij ima etat od 100 do 400 kubičnih metrov, 9% kmetij pa predstavlja etat glavni vir dohodka, saj imajo etat večji od 400 kubičnih metrov. Na 42% kmetij predstavlja dohodek iz gozda več kot polovico celotnega dohodka, pri ostalih pa je delež dohodka iz gozdarstva, kmetijstva in ostalih virov približno enak. Na štirih petinah kmetij se ne spreminja delež dohodka iz gozda kljub boljši opremljenosti, ki bi omogočila večji dohodek iz kmetijstva. Spodbudno pa je, da se dohodek preliha iz gozdarstva v kmetijstvo in kmečki turizem.

Največ je težav z delovno silo: na polovici vseh kmetij je manjka, na 5% kmetij, kamor spadajo tudi opuščene kmetije, pa je sploh ni. Primankuje predvsem za delo sposobnih, starih od 15 do 40 let, medtem ko jih je na teh kmetijah v starosti od 40 do 65 let kar 63%. Petina kmetij je brez nasledstva, kar pomeni zanje seveda ogroženost.

Zadovoljivo pa je stanje pri opremljenosti kmetij s stroji. Devet desetih jih ima vse osnovne stroje, na vseh kmetijah pa so motorne žage; ponekod jih imajo celo po več. Kar dve tretjini kmetij je opremljenih z vitlom za spravilo lesa in žago za razrez hlodovine.

Pomembna je ugotovitev, da se na polovici kmetij gozd širi na kmetijske površine, pa čeprav

kaže kmetijstvo oživljanje, le na 5% kmetij smo ugotovili obraten pojav, kar pomeni, da gre za intenzivnejše gospodarjenje na kmetijskih površinah.

Sedanost je spremenila kvaliteto življenja in tudi delovanje krajine kot celote. Pomembne so spremembe, kot so npr. odpiranje kmetij in gozdov s cestami, sodobno gospodarjenje, intenzivno sodelovanje gozdarjev s kmeti in njihovo skupno načrtovanje gospodarjenja, ki poteka predvsem prek temeljnih organizacij kooperantov; zelo pomembne pa so spremembe za ostajanje ljudi na kmetijah, za sodobno, racionalnejše in predvsem lažje delo kot v preteklosti, za pridobivanje stalnega dohodka iz gozda in iz kmetije in za omogočena vlaganja v kmetijstvo in kmečki turizem, ki izvirajo predvsem iz dohodka iz gozda. Vse skupaj omogoča in povzroča živost kmetij, ki na svojevrsten način prispevajo tudi k pestrosti krajine, katere glavni sestavni del je gozd.

Doseči oziroma ohraniti tako stanje je naša dolžnost, ki je nedvomno dosegljiva, če bosta kmet in gozdar še naprej delala skupaj in razumno, kakor so to počeli Zgornjesavinjčani v preteklosti. Predvsem njihovi je za sluga, da so nam ohranili dolino tako, kot je, mi pa jo moramo aktivno in živo ohraniti in jo tako predati zanamcem.

ČRTOMIR VILHAR
(po članku v Gozdarskem vestniku priredil Peter Weiss)

Skupina delavk Elkroja pred krvodajalsko akcijo

Naravoslovni dan

Kar nekam zagonetno zveni takšen naziv dneva, ko šolski otroci spoznavajo skrivnosti narave. Marsikdo bi menil, da gre za neko manifestacijo in ne za resen pouk.

Po naključju smo naleteli na živahno skupino otrok v sončnem vremenu na poti od Plesnika proti planinskemu domu v Logarski dolini. Po prvih vtistih bi človek menil, da so otroci na izletu, saj so bili veseli in prijetno razposajeni. Vendar ko mimoidoči pristopi k skupini, ki nenadoma utihne in prisluhne, se lahko prepriča o nazornem pouku, ki ga tovarišica vodi sredi prekrasne krajine.

Seveda bi bilo narobe prezreti skupino in iti svojo pot. Zato je pogovor z otroci kmalu pokazal, da so iz COŠ Gornji grad, da so to učenci četrtilih razredov, tudi iz podružničnih šol in da so bili že pri slapu Rinka. Bilo jih je kakih 50, z njimi pa tovarišice Vika Venišnik, Ivanka Stradovnik, Marta Tajnikar in Bojana Poznič.

Prav priporočljivo bi bilo, če bi takšne ure pouka kdaj poslušali tudi starši, da bi lahko ocenili pomen teh poti po naravi. Še bolj pa bi bilo prav, da bi si ogledali tolmačenje narave tisti, ki menijo, da so podobni »izletni« le sprehodi, ki so najbolj všeč tistim, ki jih morajo prirediti. Sodobna šola pa ne more mimo potrebe, da otroci, ki so čisto odmaknjeni mikom narave, na ta način vsaj malo zvedo kaj se dogaja ob potokih, na travnikih, na njivah in še kje.

Izdelke izvažajo

V letošnjem letu bo ISKRA IEZE FERITI Ljubno v svojih obratih na Ljubnem in v Solčavi proizvedla okoli dva milijona korektorjev linearnosti, kar predstavlja eno tretjino celotne evropske proizvodnje tega elementa za televizorje. 80% korektorjev linearnosti gre v izvoz v Veliko Britanijo in ZRN. Ostalih 20% je namenjenih domačim proizvajalcem televizorjev Gorenju in Iskri.

V njihovi proizvodnji pa je še ena novost. Osvojili so proizvodnjo visokonapetostnih transformatorjev za barvne televizorje, s katerimi so prodli na italijanski trg, namenjeni pa so tudi domači industriji... Mesečno izdelajo 10 000 proizvodnih enot, od katerih jih je polovica namenjenih za izvoz.

RAJKO PINTAR

Pomoč Kopaoniku

Predsedstvo republiške konference SZDL je opozorilo vse občinske konference SZDL, torej tudi našo, na potrebno pomoč od potresa ogroženim prebivalcem Kopaonika. Razmere na potresnem območju so se zaostriše še po ponovnih potresnih sunkih. Tako je prebivalstvo tega območja tik pred zimo še bolj ogroženo. Vsled tega je predlagano, da se zbiranje pomoči povsod pospeši. Tako bi se naj v to vključile vse krajevne skupnosti, družbeno-politične organizacije, društva in delovne organizacije. Denarni prispevki naj se nakažejo na skupni račun pri Rdečem križu Slovenije — 50101-678-51579 — za Kopaonik. Seveda pa so potrebe po raznih potrebščinah velike, tako gradbeni material, elektromaterial, sanitetni pripomočki, pločevina in podobno.

Pomagajmo po svojih močeh ljudem v tiski!

Moj ata socialistični kulak...

Kulturno društvo Franc Žmavc Gornjem gradu je pričelo letošnjo sezono z gledališkim delom Tonet Partličja Moj ata socialistični kulak. Delo je režiral član Drame SNG Ljubljana Andrej Kuret. Igrali so Jož Tajnšek, Lilijana Bele, Vera Suhovršnik, Janez Presečnik, Jože Remšal Mitja Venišnik, Lojz Mavrič, Jože Venišnik, Ivanka Stradovnik, Tanj Bezovšek in Stane Rojten. Priprizoritvi so pomagali še: Rudi Stakne, Vika Venišnik, Martina Podpečnik, Viktor Kovač, Damjan Kobale, Jane Ugovšek, Slavko Bojnec, Vida Cajne in Janez Stergar.

Kot doslej vedno, so tudi tokrat pri pravili gledališki list v katerem opisuje Vida Cajner vsebinske misli ob Partličjevem delu, o žalostni komediji, ki so jo prikazali prizadevni gornjegraški ljubitelji. V listu je tudi beseda Tonetu Partličju, slovenskemu komediografu in še razgovor z igralcer Jožetom Remšakom, vse izpod peres Vide Cajner. Na zadnji strani lepo pr. pravljenega gledališkega lista pa je Vika Venišnik predstavila uprizoritev KD Gornji grad v zadnjih letih. To j dejansko prikaz bogatega ustvarjalnega dela gledališke skupine, ki vseskozi ve, kje je njeno mesto v kulturni djavnosti. Vedno jih je vodilo načel kakovosti, aktualnosti in veličine kulturnega poslanstva. Nekaj misli iz orisa dramskega dela: »Junaki tega Partličjevega dela so — kot sicer junaki večine njegovih del — »mali ljudje«, jim usoda najmanj prizanaša. V sp. padih z različnimi zgodovinskimi silami potegnejo pač krajši konec...«

Obnova kočje napreduje

Mozirsko planinsko društvo se je lotilo prenove Mozirske kočje. Poleti so pričeli z deli in že prvi posegi so pokazali, da bo treba veliko več urediti, kot so sicer predvidevali. Zgradba je v izredno slabem stanju, kar je posledica večletnega zanemarjanja in opuščanja vzdrževalnih del.

Popolnoma dotrajan je bil dimnik za centralno ogrevanje, pa tudi drugi je bil na kraju življenjske dobe. Najprej so seveda uredili oba dimnika, že zaradi požarne varnosti. Nato so dogradili skladišče za premog in drva, nad njim pa bo prostor za povečano jedilnico. Tako bodo pridobili okoli 30 m² novega prostora. Staro jedilnico nameravajo spomladi popolnoma prenoviti.

Posebno trd oreh je streha, ki je pokrita s škodlami. Te so zaradi nepravilnega polaganja do kraja uničene. Nova kritina in seveda popravila na ostrejši pomeni velik strošek. Zaradi trajnosti so se odločili za eter-

nit, ki bo nadomestil sedanje skodle. Obložili pa bodo vse stene kočje, tako da bo dodatno zavarovana.

Dela tečejo po načrtu, čeprav jih je več, kot so predvidevali. To pa je mogoče le zaradi številnih prostovoljno opravljenih delovnih ur članov iz Mozirja in Rečice. Predvidevajo, da bo kočja popolnoma prenovljena ob svoji 90-letnici, ta bo 1986. Že doslej so na delih opravili preko 2000 prostovoljnih ur. V denarju pa so vložili preko 100 starih milijonov. Sama streha pa bo stala okoli 120 starih milijonov, ta izdatek jih torej še čaka. Vendar pa planinci nič ne oklevajo, saj želijo, da bi kočja spet oživel mozirsko planinsko tradicijo.

Sredstva za prenovo so prispevali: Planinska zveza Slovenije, ZTKO Mozirje, delovne organizacije v dolini in seveda PD Mozirje. Dela vodi zelo prizadevno predsednik društva Franjo Steiner.

Mozirska kočja dobiva iz dneva v dan drugo podobo.

Pismo iz Radmirja

Bralec Maks Slatinšek, Radmirje 34, je pisal uredništvu, da se je ob pestrem programu praznovanja občinskega praznika kar začudil. Meni, da je vse to sicer prav, da pa se je pozabilo na nekaj, kar bi po njegovem lahko prišlo v program, namreč parkirišče v Radmirju, ki služi obiskovalcem cerkve in zakladnice v Radmirju. Meni, da je kraj postal res prava turistična točka in da bi torej morali misliti na ureditev parkirnega prostora, ki ga je svoječasno začasno uredil takratni župnik Jože Falež.

Opozarja, da bi kazalo ureditev tega prostora uvrstiti v program občinskega praznika za prihodnje leto.

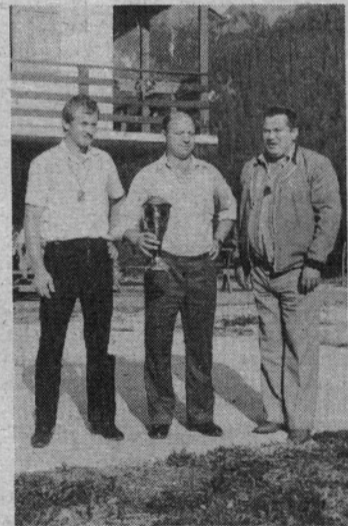
Uredniški odbor meni, da je opozorilo Maksa Slatinška pomembno, vendar pa bi ga kazalo nasloviti na krajevno

skupnost, ki podobne zadeve ureja. Prav gotovo bi za takšno nalogo našli skupaj s krajanji Radmirja kakšno ustrezno rešitev. Drži, da v Radmirju prihaja vsako leto več ljudi od blizu in daleč, pa tudi prav je tako, saj predstavlja cerkev in v njej zakladnica pravo posebnost, tako kulturno, kot zgodovinsko.

Ob tem velja poudariti, da so letošnji, kot že vrsto minulih občinskih praznikov pripravili v vseh krajevnih skupnostih, torej ni to naložba »občine«, pač pa vseh dejavnikov v njej. Prireditve, ki spremljajo takšno slavo pa so največkrat delo prizadevnih ljubiteljev po društvih in v krajih. Prav lahko se torej tem prizadevanjem pridružijo prihodnje leto tudi v Radmirju, ob pomoči krajevnih skupnosti Ljubno.

Lokostrelci na državnem prvenstvu

Letošnje državno prvenstvo v lokostrelstvu je bilo v Postojni in na njem so nastopili tudi člani gornjegrajskega kluba. V vseh kategorijah so dosegli nepričakovano dobre uspehe, najbolj je presenetil Žare Kranjc, ki si je priboril v močni konkurenci tretje mesto.

Zmagovalna ekipa osnovne strelske organizacije Solčava je priborila prehodni pokal. Količnikrat so ga napolnili in izpraznili, lahko povedo le sami.

Uspeh gornjegrajskih tabornikov

V Ljubljani je bilo republiško tekmovanje za zlato puščico. Tokrat so se tega tekmovanja udeležili taborniki iz Gornjega grada že v tretje. Vreme je poslužilo tako skrbne prireditelje, kot tekmovalce, zato so bili tekmovalni pogoji zelo dobri.

Taborniki Gornjega grada so dosegli zavidljiv uspeh, ko so kot prvi taborniški odred po osmih letih osvojili prehodni pokal v trajno last. Vse to potrjuje prizadevnost mladih tekmovalcev, pa tudi velik uspeh članov kluba (lokostrelskega), ki pomagajo tabornikom pri vadbi. Med čebelčami so bile: 1. Milena Žerovnik, 2. Darja Grudnik in 3. Irena Rajter. Medvedki:

1. Matej Purnat, 2. Gregor Marovt in 4. Andrej Podlinšek. Tabornice: 1. Mateja Kovač, 2. Simona Fale in 3. Darinka Mali. Taborniki: 2. Marjan Nadvešnik, 6. Vojko Majko in 10. Peter Bezovšek. Moški: 1. Vojc Colnar, 2. Rudi Stakne in 3. Žare Kranjc. Ženske: 1. Anda Kavčič, 2. Tanja Bezovšek in 3. Nataša Kobale. Tekmovali so v 6 disciplinah in dosegli tri prva in tri druga mesta ekipno. Med odredi so bili prvi!

Taborniki se zahvaljujejo ZTKO Mozirje za denarno pomoč. Delovni organizaciji Smreka pa za gmotno pomoč pri nabavi lovov in oprme. ANDA KAVČIČ

Na plastični skakalnici

Prizadevni člani SSK Ljubno so imeli v nedeljo 7. oktobra praznik, saj so svečano otvorili prvo plastično skakalnico v občini Mozirje. Ob tej priložnosti je ZTKO občine Mozirje, ki je pokroviteljica plastične skakalnice, podelila občinska priznanja ter bronaste, srebrne in zlate Bloudkove značke najprizadenejšim delavcem za dolgoletno delo na področju športa, telesne vzgoje in športne rekreacije. Priznanja sta podelila tov. Franc Vuga in tov. Danilo Dobo- vičnik. Občinska priznanja so prejeli Franc Šulek, Marija Stiglic, Vlado Miklavc, Jožica Purnat, Miran Boršter, Rajko Pintar, Janez Kolar, Mirko Kovačič, Avgust Lenar, Jože Sušnik, Andrej Globočnik, Branko Rupnik, Jože Marovt, Pavla Trogar, ŠD Lipa Šmartno ob Dreti in SSK Ljubno. Bloudkove bronaste značke so prejeli Slavko Ocvirk, Alojz Usar, Ferdo Hrovat, Anton Zupanc, Jože Jelšnik, Ivan Poličnik, Anton Osovnikar, Zdenko

Purnat, Roman Grudnik, Jernej Plankl, Moličnik Vinko, Branko Jerovčnik, Marjana Žager, Ana Anžin, Franc Jakop, Jani Janko. Bloudkove srebrne značke so prejeli Leopold Supin, Alojz Murko, Viktor Kovač, Jože Venišnik, Pavla Karče, Ciril Kunst. Zlato Bloudkovo značko pa sta prejela Avgust Križnik in Martin Aubrecht.

Z otvoritvijo 25-meterske plastične skakalnice sta SSK Ljubno in občina Mozirje dobila pomemben športni objekt, saj bodo sedaj mladi skakalci lahko trenirali na skakalnici celo leto. Zanimanje za smučarske skoke na Ljubnem narašča iz leta v leto, kar se kaže v lepih uspehih, ki jih dosegajo zlasti tekmovalci v mlajših kategorijah. Poleg plastične so na Ljubnem še 35 in 65 metrska skakalnica. Delo v Klubu vodijo bivši skakalci, ki jim ni žal žrtvovati prenekatero uro za razvoj smučarskih skokov.

RAJKO PINTAR

Glasilno »Delavec«

Konec septembra je izšla prva številka glasila za delavce v samostojnem osebem delu. Dosele ti delavci niso imeli podobnega časopisa. V uvod je napisal Ivo Kuklaj med drugim:

Po drugi strani pa je tudi res, da se samo s kladivom dandanašnji ne doseže več bogosigavedikaj; napredka ni brez peresa.

Prav v tem pa je iskati tudi poglavitni razlog za nastanek tega časopisa, katerega botra sta republiški odbor sindikata delavcev obrti in skladi za izobraževanje delavcev na področju samostojnega

osebnega dela. Oba organa sta namreč ocenila, da ni več mogoče tiščati glave v pesek praznine, ki vlada na področju obveščanja delavcev v obrti. Kakorkoli se namreč sliši čudno, pa je vendar že dolgo časa res, da ni več denar sveta vladar, temveč — informacija. Glede na to je upati, da tokratna posebna izdaja »Delavca« ne pomeni zgolj enkratnega poskusa. Sicer pa: »sodbo si naj časopis piše sam«, so rekli odgovorni. »Če bo dober in ga bodo ljudje brali, naj ostane«, so menili. Pišite nam in svetujte, kaj bi bilo treba izboljšati, spremeniti itd., da bomo vedeli, pri čem smo.

Pobrateni lovci

Lovska družina Gornji grad je že pred dvajsetimi leti postavila na Tomanovi planini (Černivec) kakih 900 m visoko zavetišče, ki pa je postalo že pretesno. Zato so sklenili na istem mestu zgraditi sodobno lovsko kočjo, ki naj bi bila namenjena gojitvenim nalogam, lovu in seveda rekreaciji. V njej so bivalni prostori in 9 ležišč. Takšno kočjo so slovesno odprli 29. septembra t. l., hrati pa so se pobratili z LD Ivanovci iz Prekmurja.

Zbralo se je pri koči nekaj sto ljudi. Prišli pa so seveda tudi lovci iz pobratene prekmurske lovške družine. Najprej je navzoče pozdravil predsednik LD Gornji grad Ciril Zavolovek, ki je med drugim povedal, da so člani opravili preko 2100 prostovoljnih ur na delovišču za kočjo, da je bilo treba zagotoviti 2 mio din za plačilo brunarice, ki jo je izdelala Smreka iz Gornjega grada in seveda za druge stroške v zvezi z gradnjo. Poudaril je pomen pobratenja z lovci iz ravninskega predela Prekmurja in predal besedo predsedniku Lovske zveze Celje Vidu Jeriču. V kratkem nagovoru je Vid Jerič orisal napore, ki jih vlaga slovensko lovstvo v gojitev in ohranitev divjadi ter naravnega okolja.

Pozdravil je sodelovanje lovcev Gornjega grada in Ivanovci in čestital domačim lovcem k lepi delovni zmagi, saj bo nova kočja služila lovcem širšega območja. Aleksander Beer je v imenu Lovske zveze Prekmurja pozdravil navzoče in posebno pohvalil trdne vezi med lovci različnih predelov, ki naj služijo hitrejšemu razvoju lovstva na sploh. Prav prisrčno je govoril o sodelovanju obeh pobratenih lovskih družin predsednik LD Ivanovci Hari Ludvik. Menil je, da se na ta način lovške tradicije uspešno ohranjajo in širijo. Jačajo pa se tudi dejavniki zaščite naravnega okolja, ki je prav v tem času hudo ogroženo. Tudi lovci morajo v neizprosni boju za naravno dediščino stopiti na stran tistih, ki želijo, potomcem ohraniti nekaj lepe krajine in življenja v njej.

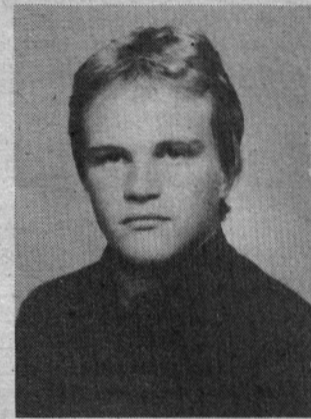
Sledilo je pobratenje obeh lovskih družin na način, ki ga uveljavljajo lovci povsod po Sloveniji. Izmenjali so si listine in darila, ter si medsebojno čestitali.

Slavje so popestrili z duhovitim kulturnim sporedom, ki so ga izvajali otroci, tako ni manjkalo že med samim potekom prireditve dobre volje in smeha.

Med lovsko prireditvijo na Tomanovi planini

MIHA KRALJ

Dragi Miha, prihajali bomo k tvoji gomili, trgali zate gorski cvet se pogovarjali s tabo po lovsko, kot svoj čas. Kajti tista zvesta lovška vez, stkana iz stoterih niti zaupanja in doživetij, seže in veže tudi prek groba tja v neznanem temine večnih lovišč. Ob ljubezni pa izgubi vso grozo tudi smrt, celo smrt dobrega prijatelja, saj ostane vse lepo, kar je bilo.

Naj ohrani spomin nate, dragi Miha, ta lepa hribovita krajina, njeni ljudje, njeni lovci!

Na naših livadah, gozdovih in prelepih gorah, ki se že barvajo z jesenskimi barvami je ostalo tvoje otroštvo, vsa tvoja mladost, polna upov in neizpoljenih želja.

Naj ti bo lahka domača zemlja, naj ti jesenski veter prinaša pozdrave z gora, kjer se lovčev korak nikoli ne ustavi.

Dragi Miha, pesnik, ki je v sebi nosil črno slutnjo je zapisal SAJ NI SMRTI, SAJ NI SMRTI, LE TIŠINA JE PREGLOBOKA.

LD Ljubno

Naši obrtniki na sejmu

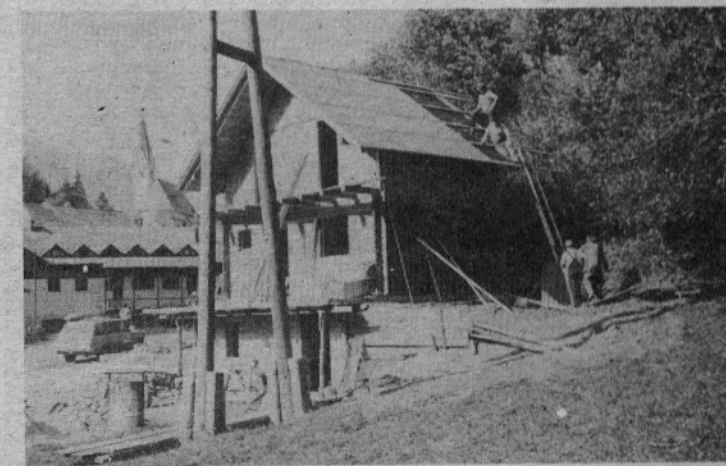
Na celjskem mednarodnem obrtnem sejmu je letos sodelovalo 32 obrtnikov iz naše občine. Največ je bilo med njimi lesarjev, ki so imeli svoj paviljon. Seveda je bilo iz vrst naših obrtnikov še precej drugih, vendar pa menijo na Obrtnem združenju v Mozirju, da je bila udeležba slaba. V dolini je dosti zanimivih obrtnih delavnic, ki bi s svojimi izdelki na sejmu v Celju uspeli.

Razveseljivo je, da je eden naših obrtnikov, to je bil Herman Remic, dosegel zavidljiv uspeh s svojo inovacijo, o tem več v posebnem sestavku.

Kot so nam vedeli povedati na združenju, je bilo za izdelke naših obrtnikov na sejmu veliko zanimanja. V marsičem pa so uspeli najti tesno sodelovanje z družbeno proizvodnjo in navezali kooperacijske odnose.

Med sejmom so imeli obrtniki Slovenije športne igre. Na njih so sodelovali tudi

športniki iz naše doline. Najbolj so se uveljavile tekmovalke v kegljanju, ki so zasedle v močni konkurenci 3. mesto in prejele pokal.

Brunarica domačega turističnega društva bo kmalu na voljo društvenim potrebam.

MLADI PIŠEJO

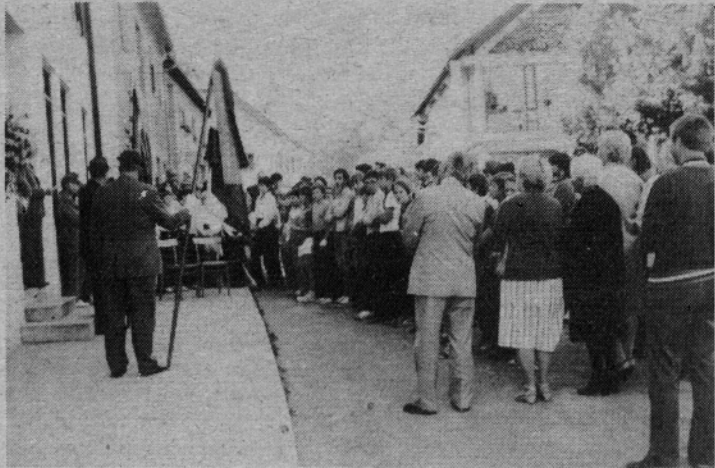
Pohod na Rogatec

Ure v razredih so se že zaključevale, ko smo zaslišali po zvočniku obvestilo: »V petek gremo vsi učenci naše šole pod vodstvom tovarišev na Rogatec.« Nasmeh na naših licih je bil potrđilo, da smo se tega obvestila razveselili.

Četrtek nam je hitro minil in že je bil tu petek, dan pohoda. Zjutraj smo se vsi razpoloženi srečali pred šolo. Navadne dni bi vsakega spoznal že po oblačilih. Tokrat pa je bilo vse drugače. Vsak se nam je zdel drugačen v »pumparčah« in z nahrbtnikom. Preden smo šli, smo se pomudili še v trgovini. Ta je bila polna otrok od prvega do osmega razreda. Vsak se je hotel kar najbolje založiti s hrano in pijačo. Potem smo napravili dolgo vrsto in krenili iz Luč po markirani poti. Šli smo mimo mnogih kmetij in spoznavali kmečko delo, ki je težko, ampak tudi lepo. Mislili smo, da nam bo zaradi hitre hoje vroče, toda hladen planinski zrak je hotel drugače. Kmalu smo se pomešali med sabo in opazovali planinske sposobnosti vseh učencev in ne samo sošolcev. Med živahnim pogovorom smo prišli na cilj. Na vrhu Rogateca smo malicali in kmalu krenili nazaj. Nekatere je že premagovala utrujenost, a potrpeli smo.

Nazaj domov smo prišli utrujeni, toda srečni. Osvojili smo 1557 m. visok Rogatec, kar gotovo ne bi zmogel vsak meščan. Nekaj takih pohodov smo že opravili, a želimo si jih še več.

ROBNIK SLAVKO
novinarski krožek OŠ Luče

Ljubenski borci so odkrili spominsko obeležje partizanskemu dr. Arhu na pročelju hiše, kjer je delal.

Radmirci bodo obnovili staro šolo

Razstavne vitrine v radmirski zakladnici varujejo izredno lepa in dragocena mašna oblačila, ki so jih darovali cesarica Marija Terezija, nadvojvodinja Magdalena, poljska kraljica Marija Jožefa, saski princ Ksaverij Avgust, cesarica Elizabeta Kristina, in druge velike osebnosti tistega časa. Ta bogastva vsako leto ogleda 20 — 25 tisoč obiskovalcev. Žal pa jim do sedaj nismo znali ponuditi razen ogleda zaklanice ničesar drugega. Obiskovalcem bi se prav

gotovo prilegel prostor, kjer bi lahko zbrali vtise, se okrepčali in kupili kakšen spominček. Tega problema so se prvi zavedli prizadevni člani GD Radmirje. Vzklila je ideja, da bi adaptirali staro šolo, ki stoji v neposredni bližini cerkve sv. Franciška, kjer se nahajajo zakladi.

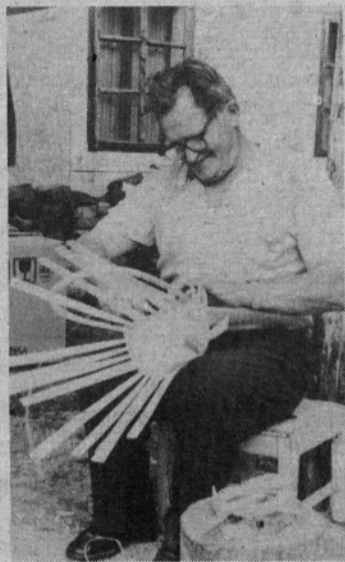
Stara šola ima razgibano preteklost. Pred drugo svetovno vojno je bil v stavbi prosvetni dom, katerega pa so Nemci med vojno požgali. Po vojni so krajani Radmirja z lastnimi sredstvi obnovili dom za potrebe osnovne šole. Ko je bila na Ljubnem zgrajena nova moderna šola, je radmirska šola stala prazna in je žalostno propadala. Leta 1983 je SO Mozirje dala šolo in 2 ara zemljišča v last GD Radmirje. Najprej so šolo nameravali podreti in na njenem mestu zgraditi novo stavbo. Podrobnejši ogled objekta pa je potrđil dejstvo, da je stavba še vedno dobra in da jo je bolje adaptirati.

Ko bo šola adaptirana, bo služila kulturnim in turističnim namenom. V njej bo velika dvorana z odrom, pred stavbo pa igrišče za odbojko in košarko ter seveda parkirni prostor. Pomemben bo seveda tudi gostinski del stavbe, ki bo namenjen obiskovalcem radmirske zakladnice.

Sredstva za obnovo šole seveda ne bodo majhna. Natakala se bodo iz referendumskih sredstev, sredstev vaškega odbora KS in GD ter seveda od izkupička od gostinskih uslug izletnikom.

Nikakor pa ne smemo pozabiti na prostovoljno delo, ki ga je bilo že do sedaj veliko.

RAJKO PINTAR

Ali bodo podobna dela izumrla? Prizor je iz Luč, ko so turistični delavci želeli opozoriti na vse bolj propadajočo domačo obrt.

Mozirski gasilci so že na tesnem. V nadaljevanju gasilskega doma urejajo prizidek.

V Logarski dolini urejajo nekatere gradbene objekte in vodovod. Tako si prizadeva solčavska krajevna skupnost premakniti stvari iz mrtve točke, saj je kamp potreba časa.

SO Mozirje
Komite za gospodarstvo in planiranje
Podjetje za urejanje voda NIVO
Celje
TOZD — vodno gospodarstvo
Rečno nadzorstvo

OBVESTILO

Z namenom, da se v čimvečji meri odpravijo poplave in odnašanje rodovitne zemlje, ki jo povzročata zaraščenost bregov na vodnih strugah

pozivamo

vse lastnike in upravitelje (gospodarske organizacije in občine) zemljišč, ležečih ob potokih in jarkih na območju porečja SAVINJE IN SOTLE, da

DO 15. MARCA 1985 TEMELJITO OČISTIJO STRUGE POTOKOV IN JARKOV, OB KATERIH LEŽIJO NJIHOVA ZEMLJIŠČA.

Struge morajo očistiti po naslednjih smernicah:

V strugah, koritih in na bregovih, se mora posekati drevje, ki izrazito ovira pretok voda in ki mu voda izpodkopava koreninski sistem ali je nagnjeno v strugo tako, da obstaja nevarnost, da se podre v strugo. Iz struge je treba odstraniti tudi šore in drugo navlake, ki ovira tok vode.

Drevje in grmičevje se mora posekati čim nižje pri zemlji, rezi na panjih pa morajo biti gladki, da se ohrani izbojna moč.

Pri spravi lesa se ne smejo poškodovati brežine, ne zaščitna rast (mlado grmičevje) in travna ruša. Posekan les in vejevje je treba takoj odstraniti z obrežnih zemljišč, da jih ne odplavi visoka voda, zažgati pa se smejo le na krajih, kjer se ne more poškodovati mladikovina.

ODPAKOV NI DOVOLJENO ODMETAVATI V STRUGO.

Očiščevalna dela bo nadzoroval inšpekcijski ogran občinske skupščine in rečni nadzorniki, ki bodo po potrebi dajali strokovna napotila pri poseku in za gojitev zaščitne zarasti ter predlagali ukrepe, ki so potrebni za izboljšanje pretočnih razmer na vodotokih.

OBVESTILO

TVD Partizan Mozirje

obvešča

vse zainteresirane, da se prične redna vadba v mesecu novembru po naslednjem razporedu:

Ponedeljek:
od 16,30 do 17,30 oddelek cicibani (predšolski)
Torek:
od 17,30 do 18,30 oddelek star. članice
od 18,30 do 19,30 oddelek mladinci

TVD Partizan
Mozirje

**Komisija za delovna razmerja
SOZD Merx Trgovska delovna organizacija »Savinja« Mozirje**

po sklepu seje, z dne 24. 9. 1984 ponovno

objavlja

skupna prosta dela in naloge:

enega skladiščnega delavca in kurjača centralne kurjave

(OD brez učinka cca 22.000,00 din mesečno) v Blagovnici, poslovalnica 1 »Samopostrežba« Mozirje v Mozirju.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje zahteve:

- da ima končano osnovno šolo;
- da ima po možnosti izpit za kurjača oziroma da bo prevzel obvezo, da bo opravil ta izpit,
- da je fizično močan in da ni zdravstvenih zadržkov za delo pri živilih.

Delo bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave, z obvezno priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev, je poslati na naslov: TDO »Savinja« Mozirje v Mozirju 41.

Prijave je vložiti v 15 dneh od dneva objave prostih del in nalog.

O rezultatu prijave na objavo bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po preteku objavnega roka.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Mozirje

bo gradila stanovanjski blok v Lučah, v katerem bi bil poslovni prostor,

namenjen za mirno obrt, velik cca 29 m².

Ta prostor mora interesent investirati sam. Vrednost se bo gibala za m² od 50.000 do 60.000 din. Vse zainteresirane prosimo, da se v roku 8 dni po objavi oglasijo pisмено na naslov:

OBRTNO ZDRUŽENJE MOZIRJE
ali po telefonu 831-912.

Dan šole

Osnovna šola Blaža Arnič v Lučah praznuje 21. septembra svoj dan. Že ob vstopu v šolo je bilo čutili praznično razpoloženje.

V avli smo se zbrali učenci, tovariši in gostje, da smo s kulturnim programom počastili spomin na našega velikega rojaka.

Prijeten in bogat program je povezovala učenka Simona Moličnik. Učenci nižje stopnje so s svojo pesmijo in deklamacijo pričeli program. Navdušeni smo bili tudi nad igranjem na klavir naše učenke Simone. Ob zvokih harmonike se je pred nami pojavila pisana folklorna družina iz Ljubnega, ki nam je zaplesala nekaj čudovitih narodnih plesov.

Doživet program je zaključila skupina deklet s pesmijo APRIL Blaža Arnič. Učenci te šole smo ponosni na našega skladatelja in obljublamo, da bomo čuvali in ohranjali našo dediščino.

METULJ BRANKA
novinarski krožek OŠ Luče

Praznik šole

Vsako leto slovesno praznujemo dan šole. Letos je bilo naše praznovanje še posebej slovesno, saj smo vedeli, da se bo odslej naša šola imenovala OŠ Šlandrove brigade.

Ob enih smo se zbrali v šoli. Pevci smo imeli še vaje za nastop. Ob dveh smo si vsi učenci ogledali prvi slovenski umetniški film Na svoji zemlji. Po ogledu filma smo odšli v šolo na malico. Potem smo se učenci višje stopnje udeležili odkritja spominske plošče zdravnika dr. Jožeta Arha. Med vojno je zdravil partizane in ranjence. Pevci smo zapeli nekaj pesmi.

Ob petih smo se zbrali na igrišču za šolo. Ploščad je bila slovesno okrašena. Kmalu so prišli tudi slavnostni gostje. Program se je začel in nastopili so recitatorji, telovadci, pevci in folklor. Nato je spregovoril narodni heroj Janko Sekirnik—Simon. Pripovedoval nam je o težkih bojih Šlandrove brigade, ki je osvobodila Ljubno.

Ponosni smo, ker se sedaj naša šola imenuje OŠ Šlandrove brigade. Obljubljamo, da se bomo marljivo učili in s ponosom izgovarjali ime naše šole.

POLONA LEVAR,
OŠ Ljubno ob Savinji

Dan pionirjev

29. september je dan pionirjev. Takrat imamo pionirji na vseh osnovnih šolah svoje pionirske konference. Na njih pregledamo naloge, ki smo jih opravili v preteklem šolskem letu in sprejememo naloge, ki jih bomo opravili v šolskem letu, ki je pred nami. Tako je bilo tudi na naši šoli.

V petek 28. septembra smo imeli ob osmi uri konferenco. Na njej so sodelovali delegati vseh oddelčnih skupnosti, delegati izvenšolskih dejavnosti, tovariši mentorji in tovariši učitelji. Kot predsednica PO na šoli sem pozdravila vse pionirje delegate in goste. Nato smo izvolili delovno predsedstvo, ki je potem vodilo pionirsko konferenco. Prebrali smo poročila, v katerih smo napisali, kaj smo v šolskem letu 1983/84 delali. Izpolnili smo vse naloge, ki smo jih morali v tem šolskem letu izvršiti. Na konferenci smo sprejeli tudi načrt delovnih nalog, ki jih bomo morali vestno izpolniti. Po razpravi smo izvolili predsedstvo PO na šoli. Sklenili smo, da naj ostanejo kar lanske člani. Za zaključek smo vsi zapeli pionirsko himno.

Po konferenci smo imeli malico. Nato smo učenci višje stopnje odšli na Foršt, kjer smo imeli kros in športne igre. Domov smo odšli ob enih, prijetno utrujeni in trdno odločeni, da bomo opravili vse naloge, ki smo si jih zastavili.

URŠA VRATANAR
OŠ Ljubno ob Savinji

Ogled obrtnega sejma

V torek 18. septembra letos smo si ogledali obrtni sejem v Celju. Ogled nam je omogočilo obrtno združenje Mozirje.

Ob pol osmih zjutraj smo se učenci sedmega in osmega razreda zbrali pred šolo in nestrpno čakali, da pride tovariš ravnatelj in nam da napotke za ogled sejma. Tovariš nam je povedal, da bomo morali napisati seminarsko nalogo o ogledu sejma. Sprva smo se malo prestrašili, a naš strah je bil kmalu mimo.

Odpeljali smo se proti Celju. Da bi nam bila pot čim krajša, smo se vsak po svoje zabavali. Nazadnje smo le prispeli. Brž smo pričeli z ogledovanjem sejma. Videli smo veliko zanimivih stvari. Med ogledom smo si nabirali tudi prospekte, ki smo jih potrebovali za seminarsko nalogo.

Na sejmu so razstavljali obrtniki, pa tudi krojači, izdelovalci preprog, kozmetičarke itd. Iz naše doline je razstavljal konfekcijske izdelke tov. Slapnik. Po ogledu smo dobili še skromno malico, nato pa smo se počasi vračali proti domu. Na sejmu smo se seznanili z mnogimi obrtnimi deli. Mnogim je ogled sejma koristil pri izbiri poklica. Sejem je bil zelo pester, zato smo si ga z veseljem ogledali.

Obrtnemu združenju Mozirje pa se moramo še posebej zahvaliti, kajti vsem učencem iz sedmih in osmih razredov Gornje Savinjske doline je omogočilo brezplačen ogled obrtnega sejma v Celju.

IVANKA PUSTOSLEMŠEK
OŠ Ljubno ob Savinji

Gornji grad in njegov nemški župan Haudek

Tudi ti sezname so rastli od dne do dne, od meseca do meseca, od leta do leta. Z žalostjo je moral ugotovljati župan Haudek, da kljub strogim odredbam slovenski fantje nočejo v nemško službo, in da raje beže v gozdove, odkoder bodo nekoč prinesli maščevanje županu Haudeku in vsem nemškim županom, ki so jih Hitlerjevi hlapci ustoličili v slovenskih vaseh. En sam tak seznam, ki govori o tistih, ki so odšli k banditom, ima zaporedno številko 339.

Kako šibka je bila Führerjeva zaščita, ki jo je užival župan Haudek in kako velik je bil njegov strah pred maščevanjem slovenskih "banditov", nam bodo pokazali izvlečki iz poročil, ki jih je pošiljal župan Haudek svojim nadrejenim oblastem in dr.

HAUDEK V BOJU Z "BANDITI"

3. septembra 1942 poroča župan Haudek deželnemu svetniku Antonu Dorfmeistru v

Celje, da so partizani 29. avgusta in 3. septembra 1942 bili na ozemlju občine Gornji grad.

1. 7. septembra 1942 poroča istemu, da so partizani dne 4. in 5. septembra ponovno napadli postojanke v občini Gornji grad. Med drugim sporoča sledeče:

„Kakor sem sporočil, šteje banda čez 100 mož in vodi s seboj 3 konje. Kot je videti, bodo ti napadi vedno drznejši... vermani iz Šmartna ob Paki tej premoči niso kos...“

2. O groznjah partizanov, da bodo napadli tudi sam Gornji grad pravi:

„Te groznje banditov je smatrati za resne, ker so posade tako v Gornjem gradu kakor tudi drugod mnogo prešibke, da bi se mogle upirati uspešno banditom...“

3. Tako toži gornjegrajski župan Haudek že leta 1942. Pra-

vilno je slutil, da bodo postali udarci naše NOV vse drznejši in da ne bo imel dovolj vojaštva, ki naj bi ga branilo. Posebno se ni mogel zanesti na vermane, ki so že tedaj začeli bežati k partizanom. Kakšni vojaki so bili vermani že tedaj, pa nam kaže Haudekovo pismo, ki ga je poslal dež. svetniku Dorfmeistru v Celje. Sam jih sicer z nobeno besedo ne obtožuje, pač pa pušča, da govori o njih za tiste čase skoro bi rekel žaljivo drugi. Takole je poročal o njih cestni čuvaj J. V. iz Gornjega grada dne 27. novembra 1942:

„Sedel sem ob cesti pri km 40.50 z delavcema F. P. in I. B., oba iz Gornjega grada in tolkel kamenje. Četrto ure nato, ko je voz šel mimo, so prišli štirje vermani v pijanem stanju, ki so, kakor je bilo videti, spadali v spremstvo voza. Slišali smo jih že od daleč, ker so oddali več strelav. Vsi štirje možje so bili pijani in so me vprašali, kako daleč je še do Gornjega grada. Ko sem jim odgovoril, da je le še 2 km, je

eden rekel: »Sedaj pa ne smemo več streljati.« Drugi pa, ki je bil najbolj pijan, je kot nalašč začel ponovno streljati...“

27. 3. med 19. in 21. uro je bil izvršen napad na Tiroske. O napadu je bila takoj obveščena orožniška postaja pri Novi Štifti in ta je telefonično o tem obvestila orožniško postajo v Gornjem gradu. Istega večera je bil izvršen tudi napad na Šmartno ob Paki. Šmartna je bila takoj obveščena orožniška postaja v Gornjem gradu. Orožništvo me je obvestilo ob 23. uri. Ker so bili napadi na Tiroske in Šmartno izvršeni istega večera in je napadlo okoli 100 banditov, sem svetoval, naj se spravi deželna bramba takoj na noge. Telefonska zveza je bila prekinjena med Celjem in Ljubno. Žato sem zahteval, naj pošljejo patrolo do policijske čete v Ljubnem. Ob pol enih sem sam alarmiral deželno brambo. Nekako ob 2. uri smo končno dobili telefonsko zvezo z Ljubnom.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Družina Pfeifer v Mozirju je leta 1913 prejela to sliko s posvetilom, da gre za skupino »Milvauskih Mozerjanov«. Gre torej za naše izseljence v ZDA.

Veterinarsko dežurstvo

Od 22. 10. do 28. 10. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-017
Od 29. 10. do 4. 11. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112
Od 5. 11. do 11. 11. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-179
Od 12. 11. do 18. 11. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-017
Od 19. 11. do 25. 11. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112

Dežurstvo Elektra Celje, nadzorništvo Nazarje - november

Od 29. 10. do 4. 11. Marko Marolt, Mozirje; tel. 831-877
Od 5. 11. do 11. 11. Franc Jeraj, Prihova; tel. 831-910
Od 12. 11. do 18. 11. Srečo Nadvěžnik, Nizka; tel. 831-706
Od 19. 11. do 25. 11. Marko Marolt, Mozirje; tel. 831-877
Od 26. 11. do 2. 12. Franc Jeraj, Prihova; tel. 831-910

V primeru kakšne spremembe pokličite Elektro Celje, tel. 25-841, kjer dobite potrebne informacije

Kino

Mozirje v novembru

3., 4. NA ZAHODU NIČESAR NOVEGA — ameriški film
6. PRISEGA MAŠČEVALCA — angleški film
8. PROKLETSTVO ČRNEGA RUBINA — nemško-italijanski film
10., 11. KRVAVA PLAŽA — ameriški film
13. REKA VELIKEGA ALIGATORJA — italijanski film
15. NINOČKA — ameriški film
17., 18. NOČ GENERALOV — ameriški film
20. MLADI TIGRI IZ HONG KONGA — nemški film
22. INDIJANSKI POGAVAR TECUMSEH — nemški film
24., 25. DESET ZAPOVEDI 1. del — ameriški film
27. HOTEL LJUBEZNI NA TIROLSKEM — nemški film
29. SEDMERICA SEJE SMRT — ameriški film

Kino

Ljubno v novembru

3., 4. XI. SAMO ZA TVOJE OČI — ameriški film
10. — 11. XI. PRESTRELJENI DOLAR — italijanski film
17. — 18. XI. LEGENDA O KASTERU — ameriški film
24. — 25. XI. SEKS KLINIKA — zah. nemški film
29. XI. LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM — ameriški film
30. XI. PLAGA LAGUNA — angleški film

Matična kronika za september

POROKE: Ročnik Ivan, star 28 let, šofer iz Tera 65 in Zmavc Anica, stara 25 let, elektrotehnik iz Bočne 119
Jurjevec Ivan, star 23 let, prodajalec iz Juvanja 29 in Kumprej Vera, stara 20 let, študentka iz Varpolja 18
Lamut Boris, star 25 let, elektroinstalater iz Mozirja 212 in Meh Martina, stara 22 let, fizioterapevt iz Slatin 169
Ugovšek Franc, star 29 let, mizar iz Gornjega grada 117 in Štiglic Marija, stara 19 let, delavka iz Radmirja 117
Orosel Stanko, star 37 let, mehanik iz Maribora in Ugovšek Ljudmila, stara 24 let, elektrotehnik iz Gornjega grada 117

Štorgelj Rudolf, star 24 let, gradbeni tehnik iz Radmirja 78 in Retko Helena, stara 19 let, ekonomski tehnik iz Dol Suhe 20
Polanšek Darko, star 23 let, kmetovalec iz Bočne 111 in Ermenc Jožefa, stara 18 let, konfekar iz Florjana pri G. gradu 2

Bastl Vito, star 25 let, prodajalec iz Titovega Velenja in Port Jelka, stara 24 let, prodajalka iz Brezja 60
Gostečnik Jožef, star 24 let, kmet iz Radevunde 43 in Jevšnik Ivica, stara 20 let, prodajalka iz Šmihela 11

10. Jakop Jožef, star 26 let, specialni pedagog iz Primoža pri Ljubnem 12 in Terbovšek Jožica 25 let, vzgojiteljica iz Dola 41

Berglez Ivan, star 25 let, kmet iz Primoža pri Ljubnem 64 in Zamernik Marija, stara 20 let, delavka iz Konjskega vrha 23

Pančur Jože, star 24 let, delavec iz Krnice 23 in Funtek Marija, 22 let, konfekarica iz Podvolovjeka 4
Solar Andrej, 26 let, kmet iz Primoža pri Ljubnem 61 in Planinšek Te-rezija, 23 let, delavka iz Krnice 9

SMRTI: Bastl Marija, 45 let, invalidska upokojenka iz Zlaba 12, Kropovšek Janez, 79 let, invalidski upokojenec iz Šmartnega ob Dreti 36, Šinkovec Frančišek 48 let, upokojenec.

Okrogle iz doline

Jurca je hotel iti na ozare po travo, gar pa nikjer. Povsod jih je iskal, a zaman. Dvokolesnih gar ni in ni bilo.

Žena je medtem molzla in ravnokar na hlevski prag stopila s polnim žehrtarjem mleka. »To je pa že od sile!« ji je zaklical. »Kaže, da je sam vrag odpeljal naše gare... Ne najdem jih. Snoči sem jih pustil pod lipo, zdaj pa...«

»Če si jih pustil, bi morale biti,« je brezbržno odgovorila in šla mimo njega v hišo.

»Morale, morale!... Nisem slep, če bi bile, bi jih videl. Niso šivanka.«

Sosed si je pri domačem štepihu roke umival in brez prisluškovanja je slišal kako Jurca zabavlja. Usta so se mu razlezla v širok nasmeh. Čez čas je pokazal z roko navzgor, v lipo in zaklical:

»Ti, Jurca, kaže, da ni vrag odpeljal tvojih gar; bolj bi verjel, da jih Bog vleče v nebesa. Vrh lipe jih je že potegnil... Pridi! Boš videl.«

»Kaj?! je poskočil Jurca in v dveh korakih premeril dvorišče. S svojega sveta skozi košato krošnjo lipe ni ničesar videl.

»Strela jasna, pa res! Toda kako? Kako se je to moglo pripetiti? Z ženo vendar spiva v »hisci« pa nisva ničesar slišala. Ti hudik ti! Le kdaj so jih spravili gor?«

Sosed se je zabaval. »Kaj nisi nikoli fantoval, da si tako presneto neveden ali pa si bil mevža?«

»Jaz mevža?... To pa nikoli!

»Si že bil, ker ne veš kako se ta-ki reči streže. Povem ti pa: bolj, ko se boš jezil, bolj ti bodo nagajali! Fantje so pač mladi. Vroč kri imajo. Zdvigati se morajo. Je pa bolj, da jo hladijo zunaj kakor pri dekletih v kamrah.«

»Noč je za spanje, dan za delo!«
»Pravilno! Menim pa, da bodo prej tvoje gare v nebesih kot ti svet spremenil. Še včeraj si ternal kako je zaguljen.«

»Danes to vem še bolj, hkrati pa še to, da ti fantom potuho daješ. Ne bi dvakrat rekel, da jim

svetuješ kaj naj »ušpičijo«, ko si tako vseveden.«

»Oje! Pri teh letih? Dovolj imam svojih šest križev, ki me k tlom vlečejo. Vendar Jurca, spomni se kako so za tiste koše fantje že v naprej povedali, da jih bodo pomešali! Babe so koše skrivale po vseh svilih, misleč, da jih ne bodo našli. Nekateri so se celo glasno hvalile. No, kaj je bilo? Nekega jutra pri nobeni hiši ni bilo koša. Iskali so jih hlapci, deklet, gospodarji, ker niso mogli pokladati živini. Ena od deklet je le opazila kje so. Vsi od prvega do zadnjega iz naše vasi, so stali pri kapeli, naša velika kripa pa na sredi. Babe so na klic letele vkup kot kure, ko jih petelin zakliče. Vse zmešane so bile. Da bi jih videl! Grabile so po koših, vreščale, se kregale in smejale. Vse srečne so bile, ker so se lahko zabavale.«

»Prazen koš pri kapeli ali gare v lipi ni isto. Meni ne gre na smeh.«

Sosed je nagajivo pogledal in še bolj nagajivo dejal:

»Če nisi strokovnjak lahko polomiš lipo, gare in še sebe.«

»Zato jih naj tisti spravi dol, ki jih je gor! Zaradi mene lahko v lipi visijo do sodnega dne... Za sramoto!«

Jurca je ježno gledal, sosed pa se nasmihal.

Toda gare niso hotele sramote delati. Vsaj ne dolgo. Jurca je sicer stražil in »vraga« dolgo čakal; polnoč je že odbila, ko je jezen, zaspan in utrujen odšel v posteljo.

Spet je bil sosed prej na nogah in pogled mu je splaval vrh lipe. Zasmejal se je, stopil od okna in povedal ženi:

»Bog si je že ogledal Jurčeve gare. Spet so na tleh. Pod lipo stojijo.«

»Prestare so se mu zdele,« je strokovno ugotovila žena in oba sta se zasmejala.

Ko pa je Jurca vstal in videl, da so gare na tleh, ni rekel ne bele ne črne.

ŠTEFKA PETEK

Znameniti Zgornjesavinjčani

Franc Hafner (1839—1876), rojen v Gornjem Gradu, je napisal prvo delo o slovenski stenografiji, ki pa je ostalo v rokopisu. Njegov sistem je bil objavljen šele kasneje, tako da ni imel vpliva na razvoj slovenske stenografije, ker je bil v osnovi zgrešen: temeljil je na nemščini, ne pa npr. na češčini, ki se od slovensčine ne razlikuje toliko.

Franc Štifter (1846—1913), rojen v Podolševu, je jezikoslovnih in slovstvenih pisec, publicist in turistični propagator. Prvi je zapisal ime Solčava (ki so jo do takrat imenovali Žocpah), bil pa je tudi »oče turizma v Zgornji Savinjski dolini«, saj ga je propagiral že kot dijak, med študijem v Gradcu je za Kamniško-Savinjske Alpe trajno pridobil Johanna Frischuafa. Še ne 30-leten je začel študirati v Rusiji, kjer je ostal in umrl.

Franc Praprotnik (1849—1933) je živel od leta 1889 kot nadučitelj v Mozirju in pozneje kot upokojenec na Brezju, kjer je tudi umrl. Sodeloval je v učiteljskem listu Popotnik, zbiral je ljudsko slovnost in naročeno gradivo, najpomembnejši pa je kot sadjar, saj je s pametnejšim delom kmetu omogočil večji pridelek in s tem manj naporno življenje; zanimanje za poljedelstvo je gojil s predavanji, razstavami in članki v časopisu (bil je urednik kmetijske priloge v časopisu Domovina).

Ferdo Seidl (1856—1942), geolog, je imel z Zgornjo Savinjsko dolino stik le kratak čas, vendar je iz tega nastala veličastna knjiga Kamniške ali Savinjske Alpe: njih zgradba in njih lice (1907—08), ki je temeljni geološki opis naših Alp, zaradi uvoda pa tudi prvi slovenski učbenik za geologijo in paleontologijo.

Franc Lekše (1862—1928), rojen v Pustem Polju, je bil obetaven

jezikoslovec in je v Domu in svetu v letih 1888—98 objavljali jezikoslovnou gradivo in članke, pisal pa je še v nekatere časopise. Jezikoslovnih članki kažejo razgledanost in vsaj na začetku tudi znanstvene ambicije, vendar pa v glavnem folkloristično-paberkovalsko obravnavanje našega jezika, ki je bil ob koncu 19. stoletja potreben že česa več.

Fran Kocbek (1863—1930) je bil prav tako Nesavinjčan, vendar je dolga leta (nad 40 let — do smrti) živel v Gornjem Gradu (sprva na Rečici ob Savinji). Vodil je gradnjo planinskih poti in koč, objavljali je članke o planinstvu in napisal prvi planinski vodnik po Kamniško-Savinjskih Alpah (1894) ter veliko delo Savinjske Alpe (1926), ki vsebuje ogromno gradiva in je temelj za proučevanje naše doline z zemljepisnega, turističnega, zgodovinskega, naravoslovnega, planinskega, etnološkega in še kakšnega vidika.

Žiga Laykauf (1868—1938) se je rodil v Mozirju, tu preživel skoraj pol življenja — tudi kot občinski tajnik in arhivar — in umrl. Bil je pesnik, publicist, prevajalec in krajevni kronist. Njegova je Kronika trga Mozirje, objavljena leta 1926 v celjski Novi dobi.

Fran Tominišek (1868—1943), rojen v Bočni, je bil po poklicu pravnik, ukvarjal se je s planinstvom (bil je znan plezalec in traser novih planinskih poti) in bil njegov organizator, kar je tedaj pomenilo tudi obrambo pred nemštvom. Bil je drugi predsednik Slovenskega planinskega društva (v letih 1908—31), ki je predhodnik današnje Planinske zveze Slovenije.

Josip Tominišek (1872—1954), rojen prav tako kot njegov brat Fran v Bočni, je bil šolnik, literarni zgodovinar, jezikoslovec in pe-

dagoški ter planinski pisec. Bil je urednik Planinskega vestnika (1908—41) v katerega je tudi pisal, sestavljal je učbenike in pisal literarnozgodovinske članke, uredil je zbornike in izbrana dela, od jezikoslovnih del pa je najpomembnejša razprava Narečje v Bočni in njega sklanjatev (1903). Bil je tudi tajnik odbora za nabiranje slovenskih ljudskih pesmi. Objavil je okoli 60 knjig in nad 875 krajših in daljših člankov, kar je ogromna in že kar težko presegljiva številka.

Rasto Pustoslemšek (1875—1960), časnikar in politik, je bil rojen v Lučah. Že pred prvo svetovno vojno si je prizadeval za nekako takšno jugoslovansko državo, v kakršni živimo danes, bil pa je tudi urednik in sodolavec slovenskih časnikov, npr. Slovenskega naroda in Jutra.

Avguštin Stegenšek (1875—1920) je napisal za naše področje zelo pomembno umetnostnozgodovinsko delo o cerkvenih spomenikih z naslovom Dekanija Gornjegrajska (1905), ki je ostalo do danes temeljno in strokovno nepreseženo.

Fran Tratnik (1881—1957), rojen v Potoku (v Zadrebški dolini), je slikar in eden od najpomembnejših slovenskih risarjev. Njegove slike so nr. Rdečelaska, Slepca in Likarica, risbe pa med drugimi Slepici, Hrepenenje, Delo na polju in cikel Begunci (vse iz časa okoli prve svetovne vojne). Slovenskemu slikarstvu je nakazal pot v ekspresionizmu, od impresionistov pa je prevzel le nekatere prvine.

Vladimir Levstik (1886—1957) je bil rojen v Šmihelu nad Mozirjem, znan pa je kot pisatelj (Gadje gnezdo, Višnjeva repatica, Hilarij Pernat, Zapiski Tine Gra-

montove idr.) in še bolj kot odličen in plodovit (okoli 60 knjig!) prevajalec iz ruščine (Dostojevski, Čehov, L. N. Tolstoj, Gorki, Puškin, A. N. Tolstoj, Gogolj, Saltikov—Ščedrin), francoščine (Flaubert, Balzac, Mérimée, Zola, Maupassant) in angleščine (Stevenson, Doyle, Defoe, Scott, London, Buck, Tagore).

Blaž Arnič (1901—1970), rojen v Strmcu (Strmčkem vrhu), je eden od najbolj izrazitih slovenskih simfoničnih skladateljev tega stoletja. Napisal je 9 simfonij, nekaj koncertov in simfoničnih pesnitev, poleg tega pa tudi vrsto zanimivih zborov, samospelov, klavirskih in komornih del in Uverturo h komični operi.

Z začetkom 20. stoletja se zaključuje niz o znamenitih in pomembnih možeh, ki so bili rojeni v Zgornji Savinjski dolini ali so v njej delovali. (Čisto zadnji članek bo naslednjih posvečen pregledu virov za te članke.) V nizu bi bilo gotovo mogoče prikazati še kakšnega manj znamenitega, toda vrhu se ne da dodati kaj bistvenega novega. O razširitvi v to stoletje, ki je sicer možna, pa nisem prepričan, da bi se mi posrečilo; nekaj zaradi pomanjkanja literature o mlajših znamenitih osebnostih (treba jo je šele napisati ali pa se šele piše), nekaj pa zaradi meril, ki so za starejša obdobja bolj trdna (ali vsaj manj spolzka).

Morebitna knjižna izdaja naj bi razširila sedanje prikaze s fotografskim gradivom, z reprodukcijami npr. naslovnih strani knjig, ki so jih napisali obravnavani ljudje, z natančno navedbo virov (literature) za posamezne znamenite osebnosti in s čim bolj popolnimi bibliografijami del pri posameznih ustvarjalcih. To še čaka uredništvo.

PETER WEISS